

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΡΧΕΙΟΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΟΜΙΛΙΩΝ

5

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ
ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ

ΥΠΟ
ΞΕΝΟΦ. Ε. ΖΟΛΩΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ-ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ
1961

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ

Τῆς Φιλελευθέρης Δημοκρατικῆς Ἐνώσεως
κ. ΣΟΦΟΚΛΗΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΙΣ

ΤΗΣ

“ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ,”

Ἡ Φιλελευθέρα Δημοκρατικὴ Ἐνωσις, ὅπως καὶ ἕκαστος μέγαλο πολιτικὸν κίνημα, εἶναι γέννημα τῆς ἱστορικῆς ὥρας. Ταυτοχρόνως ὅμως τοποθετεῖται μέσα εἰς τὰ πλαίσια τῆς νεοελληνικῆς δημοκρατικῆς παραδόσεως, τῆς ὁποίας ἀπαρχὴ εἶναι ἡ Ἐθνικὴ Ἐπανάστασις τοῦ 1821 καὶ φωτεινὸς σταθμὸς ἡ ὑπὸ τὸν Ἐλευθέριον Βενιζέλον ἐθνικὴ καὶ προοδευτικὴ ἐξόρησις τοῦ 1910.

Τὸ ἔθνος ἐγνώρισε ἔκτοτε στιγμὰς λαμπρᾶς ἀνόδου, ἀλλὰ καὶ θλιβερᾶς ὀπισθοδρομήσεως. Ὁ Ἕλληνιζὸς Λαὸς ἀπεδύθη εἰς ὑπερόχους ἐθνικοὺς καὶ κοινωνικοὺς ἀγῶνας. Ἀλλ’ ἡ σημερινὴ πολιτικὴ καὶ οἰκονομικὴ κατάστασις τῆς χώρας καὶ ἕκαστος ἀλλο παρὰ δίδει εἰς τὰς λαϊκὰς τάξεις τὸ αἰσθημα ὅτι, δικαιοῦναι τὰς τόσας θυσίας τῶν.

Τὸ βάρος τοῦ παρελθόντος

Βεβαίως φέρομεν καὶ θὰ φέρομεν ἐπ’ ἀρχετὸν τὸ βάρος τοῦ ἀπωτέρου καὶ τοῦ προσφάτου παρελθόντος. Εἰς τὸ παρελθὸν ἡ ἡμεῖς οἰκονομικὴ τάξις, παρ’ ὅλας τὰς προσόδους πὺν ἐπετελέσθησαν, δὲν κατώρθωσε νὰ θέσῃ ἐδραίας βάσεις περαιτέρω ἐπαρχοῦς ἀναπτύξεως. Ἀντιθέτως ἀπέδειξε μίαν τίσιν πρὸς παρασιτισμὸν, καταστροφικὴν διὰ τὴν οἰκονομικὴν πρὸσδοον. Οἱ ἀπελευθερωτικοὶ πόλεμοι τῆς χώρας, αἱ κρατικαὶ ἀνάγκαι, αἱ τοκογλυφικαὶ ἀξιώσεις τῶν ξένων δανεισμάτων καὶ ὁ ἀντίκτυπος τῶν διεθνῶν κρίσεων ἐπλήρυν ἐλπίσιν παρὰγοντες δυσμενεῖς διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας μας.

Ἐκ παραλήλου ὁ Λιχασμὸς καὶ τὰ ἀναπτυχθέντα πάθη ἐκλόνισαν τὴν κοινοβουλευτικὴν παράδοσιν πὺν ἡγωνίσθησαν νὰ θεμελιώσουν πολιτικοὺς ἀνδρες ὡς ὁ Χαοῖλας Τρικούνης καὶ ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος.

Τὸ πρόσφατον παρελθὸν προσέθεσε λόγους καθυστερήσεως εἰς τὴν πρὸσδοον τῆς χώρας. Ἡ Δικτατορία τῆς 4ης Αὐγούστου, ἡ ξένη Κατοχὴ πὺν συνεσώρευσε οἰκονομικὰ ἐρείπια καὶ ἀνθρωπίνην ἀπόγνωσιν, τὸ Δεκεμβριανὸν κίνημα καὶ ἡ Ἀνταρσία ἐβύθισαν τὴν χώραν εἰς οἰκονομικὰς δυσχερεῖας καὶ πολιτικὴν ἀνωμαλίαν.

Ἡ Ἑλληνικὴ Δεξιὰ

Εἰς πάντα ταῦτα πρέπει νὰ προστεθῇ ἕνας ἄλλος οὐσιωδὴς στατος παρὰγον τῆς σημερινῆς μας καθυστερήσεως. Τὸ γεγονὸς

ὅτι ἀπὸ τῆς Ἀπελευθερώσεως μέχρι σήμερα, μὲ ἐλαχίστας διακοπὰς, τὰ κλειδιά τῆς ἔξουσίας καὶ τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς κατέχει ἡ Ἑλληνικὴ Δεξιὰ. Αὐτὸς ὁ κόσμος, ὑπὸ τὴν σημαίαν τῆς ἀδιαλλάκτου «ἐθνικοφροσύνης», ἐξεμεταλλεύθη τὴν ἐθνικὴν περιπέτειαν. Ὑπερέστη τὰ συμφέροντα τῶν Ὀλίγων εἰς βάθος οὐλοκλήρου τοῦ ἔθνους. Συνέτεινε εἰς τὴν ἀνομιαλίαν, μὲ τὰς γνωστὰς μεθόδους ποῦ ἐχρησιμοποίησε καὶ τὴν περιφρόνησιν ποῦ ἀπέδειξε πρὸς τὰς λαϊκὰς ἀνάγκας.

Ἐστάθη ἀνίκανος νὰ ἀξιοποιήσῃ τὴν ξένην βοήθειαν διότι ἤθελε νὰ ἱκανοποιήσῃ τοὺς «ἡμετέρους». Μὲ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἀπιθάνου ἡμειομαχοῦ τῶν ξένων ἀποστολῶν, ἐξεπόνησε ἐντυπωσιακὰ προγράμματα ἀνασυγκροτήσεως ποῦ ἔμειναν ὡς μνημεῖα προχειρολογίας. Καὶ ὁπλιστὴρ διαδοχικῶς ἀλληλοσυγκρουομένας ἀπόψεις ποῦ παρέλυσαν καθε ἐλπίδα σταθεροῦς καὶ συνεποῦς πολιτικῆς.

Ὁ τελευταῖος καὶ χείριστος κατὰ τῆς πολιτικῆς τῆς Δεξιᾶς ὑπῆρξεν ὁ «μεσσιανισμός» τοῦ Ἑλληνικοῦ Συναγεσμοῦ. Ἡ Δεξιὰ κατόρθωσε νὰ ἐνθώσῃ τὴν αἴγλην τοῦ Στρατιάρχου εἰς τὴν θέσιν θαννατοποιοῦ δυνάμεως ἱκανῆς νὰ φέρῃ εὐημερίαν διὰ τῆς χρηστῆς καὶ μεγαλοφυοῦς διοικήσεως τῆς Χώρας.

Ἐπὶ τρία σχεδὸν ἔτη ἀπὸ τῶν ἐκλογῶν τοῦ 1952 ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ἐβρίσκει τὴν μεγίστην διάφρεσιν ἐλπίδων ποῦ ὑπέστη ποτὲ λαὸς ἀπὸ οἰονδήποτε κόμμα. Τοὺς δημοσίους ὑπάλληλους διετήρησε εἰς ἀναστάτῳσιν καὶ τοῦμον ὁ ἐπαίσχυτος Ν. 2500. Οἱ ἐργάται ἐστεροήθησαν ὅλων τῶν φιλεργατικῶν νόμων. Ὅλοι οἱ μισθωτοί, ἐργάται ἢ ὑπάλληλοι, ἔφθασαν εἰς τὸ ἔσχατον ὅριον ἐνδείας. Οἱ ἀγρόται καὶ οἱ μισθωτοὶ ἐφιλοδοροῦν μὲ ἐν «ἔτος» συναγεμοιτικῆς εὐεργεσίας ποῦ διαρκεῖ ἤδη ἐπὶ τρία ἔτη καὶ τοὺς περιήγαγε εἰς ἐξουθένωσιν. Ὅλα αἱ ἐπαγγελματικαὶ τάξεις ἀσφεντιοῦν. Αἱ τελευταῖαι φορολογίαι ἀπετελείωσαν τὸ ἔργον τῆς οἰκονομικῆς συντριβῆς τοῦ Λαοῦ καὶ ἀπέδειξαν πλήρως ὅτι ὁ Συναγεσμός ἐστὶν ἀδιάλλακτος ἐχθρὸς τῶν πτωχοτέρων καὶ τῶν μεσαίων τάξεων.

Ἀντὶ χρηστῆς διοικήσεως, μὴ ἀτιμώσιμα διώξεων καὶ φοβίας ἐκαλλιεργήθη ἐντόνος. Ὁ πλέον θρασὺς κομματισμὸς ἐφθασε καὶ μέχρι τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων. Ἀποκάλυπτοι ἐπεμβάσεις ἐξεδηλώθησαν ἀκόμη καὶ εἰς τὴν Δικαιοσύνην, ὅπως εἰς τὴν περιπτῶσιν τῆς Προεδρίας τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῆς μεταβολῆς τῆς συνθέσεως τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου. Εἰς ταῦτα προστετέθησαν αἱ ἀνησυχίαι ἐκ τῶν δικτατορικῶν τάσεων τῶν παραστρατιωτικῶν ὁργανώσεων ποῦ ἐξέθρεψε καὶ ἐνισχύει ὁ Συναγεσμός.

Εἰς τὸ διεθνές, τέλος, πεδῖον, ἐνῶ ὁ Συναγεσμός ἀνῆλθε εἰς τὴν Ἐξουσίαν μὲ τὴν δήλωσιν ὅτι θ' ἀναστήλῳ τὸ διεθνές κῦρος τῆς χώρας, δὲν ἔκαμε παρὰ νὰ διακηρύξῃ τὴν πολιτικὴν

τοῦ «χοροῦ τοῦ Ζαλόγγου» πὺν συνίσταται οὐσιαστικῶς εἰς παραίτησιν τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ κάθε ἐξωτερικῆν πολιτικὴν καὶ ἀπὸ κάθε διεκδίκησιν τῆς θέσεώς της ὡς ἀνεξαρτήτου Ἑθνους πὺν θέλει νὰ ζήσῃ.

Πίστις εἰς τὴν Ἑλλάδα

Ἔτσι ἐφθάσαμε εἰς τὸ σημερινὸν σημεῖον οἰκονομικῆς ἀπογνώσεως, πολιτικῆς καταπίεσεως καὶ μειώσεως τῆς ἐθνικῆς ὑπερηφανείας.

Ἡ γενικὴ αὐτὴ κατάστασις ἐκτρέφει τὴν ἀπογοήτευσιν. Ἐχομεν δυστυχῶς ἐπανέλθει εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ 1897, ὅταν ἡ «Ψωροζώσταινα» δὲν ἐθεωρεῖτο οὔτε ἱκανὴ νὰ γίνῃ ἀληθινὸν κοράτιος, οὔτε νὰ θρέψῃ τὸν πληθυσμὸν της, ἀλλὰ κατ'ἀλλήλῃ μόνον διὰ νὰ ἐπαιτῇ ἀπὸ τοὺς ξένους καὶ νὰ γυτοζῶῃ. Ὁ Λαὸς, πὺν κατέχεται ἀπὸ θέλησιν νὰ ἐργασθῇ καὶ νὰ δημιουργήσῃ, πὺν εἶναι ὑπερήφανος καὶ θέλει νὰ εἶναι ὑπερήφανος διὰ τὴν χώραν του, ὠθεῖται εἰς μαρασμὸν. Ἐνας ἀρρωστημένος ῥωμαντισμὸς καλλιεργεῖται. Ὅλοι κοιτάζουν τί γίνεται ἂ λ λ ο ὦ, προσέχουν μὲ φθόνον τὰς ἐντόνους προσπάθειας ἄλλων Ἑθνῶν. Ἡ μετανάστευσις μεταβάλλεται εἰς ἰδανικὸν καὶ κινδυνεύει ν' ἀπομυζήσῃ τὴν ἀλκὴν τοῦ Ἑθνους.

Ἐναντίον αὐτῆς τῆς καταστάσεως τοῦ ἡθικοῦ μαρasmus τοῦ Ἑθνους ἡ Φιλελευθέρα Δημοκρατικὴ Ἐνωσις ἔρχεται νὰ διακηρύξῃ τὴν πίστιν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ὅποιος δὲν ἀρκεῖται νὰ κραυγάζῃ ὅτι εἶναι «ἐθνικόφρων», ἀλλ' ἐπιδιώκει εἰλικρινῶς τὴν πρόοδον τοῦ Ἑθνους, πεῖθεται ὅτι ἡ χώρα μας μπορεῖ νὰ ἐπιβιώσῃ καὶ νὰ προκόψῃ οἰκονομικῶς καὶ πολιτικῶς καὶ ν' ἀσκήσῃ τὸν ρόλον πὺν παρουσιάζει εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν γεωγραφικὴν της θέσιν. Ἡ Ἑλλὰς ἔχει ἀρκετὸν πλοῦτον πὺν δύναται νὰ ἀξιοποιηθῇ καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν βαθμιαίαν ἀλλὰ συνεχεὴ καὶ βεβαίαν βελτίωσιν τοῦ βιωτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ Λαοῦ.

Ἀπὸ πολιτικῆς πλευρᾶς, ἐξείναι πὺν χαρακτηροῖται ἐντόνως τὴν ἰδιομορφίαν τῆς χώρας μας εἶναι τὸ ἀγωνιστικὸν πνεῦμα τοῦ Λαοῦ της καὶ ἡ δημοκρατικὴ της παραδόσις. Κατὰ τὴν τελευταίαν πεντηκονταετίαν συνεχεῖς καὶ ἐπίμονοι εἶναι οἱ ἀγῶνες τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ διὰ νὰ κατακτήσῃ καὶ θεμελιώσῃ τοὺς δημοκρατικούς θεσμούς. Σήμερον, ὅπως πάντοτε, ἡ Ἑλλὰς δονεῖται ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον ἀπὸ τὴν λαϊκὴν θέλησιν νὰ οἰκοδομηθῇ πλήρης καὶ σύγχρονος Δημοκρατία.

Ἐπ' αὐτὰς εἰς αὐτὰς τὰς δύο βάσεις θὰ στηριχθῇ σήμερον ὁ ἀγὼν ὅτι μόνον διὰ ν' ἀπαλλαγῇ ὁ τόπος ἀπὸ τὸν Συναγερμὸν, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ εἰσελθῇ ὀριστικῶς εἰς δρόμον οἰκονομικῆς καὶ πολιτικῆς ἀναδημιουργίας. Νὰ δημιουργηθοῦν αἱ προϋποθέσεις διὰ νὰ προσέσουν οἱ Ἕλληνες νὰ ζήσουν εὐτυχισμένοι εἰς τὴν πατρίδα τους.

Ἡ ἱστορικὴ στιγμή

Ἡ Φιλελευθέρη Δημοκρατικὴ Ἐνωσις θεωρεῖ αὐτὴν εὐ-
τυχῇ, διότι ἐμφανίζεται εἰς στιγμὴν καὶ ἣν αἱ ἐλπίδες παγι-
ώσεως τῆς Εἰρήνης ἠδῆ ῥήθησαν εἰς μέγιστον βαθμὸν. Ἡ προ-
οπτικὴ ἑνὸς νέου πολέμου δυναμένου, λόγω τῶν θερμοπυρηνικῶν
ὀπλῶν, νὰ ὀδηγήσῃ εἰς ολοκληρωτικὴν καταστροφὴν, ἐπέφερε τὸ
ἀναμενόμενον ἀποτέλεσμα. Ἦδη καταβάλλεται πανταχόθεν ἐπι-
δοφόρος προσπάθεια εἰρηνικῆς διευθετήσεως τῶν διαφορῶν.

Ἐξ ἄλλου καὶ τὰ τελευταῖα ἔγνη ἐσωτερικῆς ἀνωμαλίας
ἔχουν ἀπὸ καιροῦ ἐξαφανισθῇ. Ὅχι μόνον ἡ ἀνταρσία ἔχει λήξει
πρὸ ἐτῶν, ἀλλ' ἡ ἔκτοτε δημιουργηθεῖσα κατάστασις εἰς τὰ Βαλ-
κάνια κατέστησε ἀδύνατον διὰ μακρὸν χρονικὸν διάστημα τὴν
ἐπανάληψιν παρομοίου πειράματος εἰς βάρος τῆς Ἑλλάδος.

Ἀλλὰ καὶ τὰ ψυχολογικὰ βάθρα τῆς ἀνωμαλίας ἐξαφανί-
ζονται. Αἱ εὐρεταὶ λαῖκα μάζαι ποὺ παρέσυρε ἡ Δεξιὰ ἔπαυσαν
νὰ εἶναι εὐχολογὸς λέϊα δι' αὐτήν. Ἀνοῦνται πλέον νὰ παρέχουν
τὴν ἐθνικὴν τὸν εὐαισθησίαν ὡς βάθρον διὰ τὸν πλουτισμὸν
τῶν ὀλίγων εἰς βάρος τοῦ Λαοῦ. Παράλληλως τὰ λαϊκὰ στρώ-
ματα ποὺ ἐπηρεάζοντο ἀπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Κ.Κ.Ε. εἶδαν ὅτι,
ἀπὸ ἐνόπλιον ἀγῶνος εἰς ἐνοπλιον ἀγῶνα, ὠδηγήθησαν εἰς τὴν
καταστροφὴν. Καὶ ἀναζητοῦν τὴν δημοκρατικὴν ἐκείνην διέξοδον
ποὺ θὰ ἐπιτρέψῃ εἰς ὅλους νὰ ἐργασθῶν καὶ νὰ ζήσουν ἐν
εἰρήνῃ, μὲ τὰς ἐγγυήσεις προσωπικῆς ασφαλείας ποὺ μόνον ἡ
Δημοκρατία παρέχει.

Τέλος ἡ πείρα ἐκ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Συναγεαγμένου εἶχε
τοῦτο τὸ ἀγαθὸν ἀποτέλεσμα, ὅτι προστατεύει τὸν Λαὸν ἀπὸ
κάθε προσπάθειαν τῆς Δεξιᾶς νὰ ὑποδυθῇ καὶ πάλιν τὸν «σω-
τήρα». Καὶ τὸν ἐθεράπευσεν ἀπὸ κάθε τάσιν ν' ἀναμένῃ καὶ νὰ
χειροζοτῇ οἰονδήποτε θαυματοποιόν. Ὁ Λαὸς μπορεῖ ν' ἀντι-
ληφθῇ τόσα ὅτι ἡ ὑπόθεσις τῆς Προόδου τῆς Χώρας δὲν ἀπο-
τελεῖ ἔργον ἑνὸς δημιουργοῦ ἢ ὀλίγου χρόνου, ἀλλ' ἔργον μακρῆς
πνοῆς, πρὸς τὸ τέρας τοῦ ὁποῖου θὰ βαδίσωμε μὲ σταθερὰ
βήματα, ἐφ' ὅσον θεθοῦν θεμέλια ἰσχυρὰ καὶ ὑπάρξῃ ἓνα ρεαλι-
στικὸν πρόγραμμα, ἐφαρμοζόμενον συστηματικά.

Ἔτσι ἦλθεν ἡ ὥρα νὰ γίνῃ μία ριζικὴ στροφὴ εἰς τὴν κα-
τευθυνσιν τῆς ἐλληνικῆς πολιτικῆς καὶ νὰ θεθοῦν αἱ βάσεις μιᾶς
Ἑθνικῆς Λαϊκῆς Πολιτικῆς. Τῆς πολιτικῆς αὐτῆς
δίδομεν κατωτέρω τὰς γενικὰς γραμμὰς, ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ
στηριχθῇ τὸ λεπτομερές πρόγραμμα τῆς Φ.Δ.Ε.

Α'. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Κάθε Έλλην κάμνει σήμερα την θλιβεράν διαπίστωσιν, ότι ο Συναγεαγμένος, όχι μόνον δέν προσέθεσε τίποτε εἰς τὸ γόητρον τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ δέν ἐστάθη καὶ ἱκανὸς νὰ διατηρήσῃ τὴν διεθνή θέσιν τῆς χώρας μας εἰς τὸ σημεῖον ὅπου ἦτο ὅταν τὴν παρέλαβε. Διότι καὶ συμβάσεις μειωτικὰς διὰ τὴν ἐθνικὴν ὑπερηφάνειαν ὑπέγραψε καὶ βάση ἐξοντωτικὰ διὰ τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν ἀπεδέχθη καὶ τὴν πρωτοβουλίαν εἰς τὸν βαλκανικὸν τομέα ἀφῆκε νὰ ἐκφύγῃ τῶν χειρῶν του. Τὴν δὲ μεγάλην ὑπόθεσιν τοῦ γένους, τὴν ὑπόθεσιν τῆς Κύπρου, δέν ἐχειρίσθη κατὰ τρόπον ὥστε νὰ τὴν προωθήσῃ πρὸς τὴν ποθητὴν καὶ δικαίαν λύσιν της.

Ὁ Συναγεαγμένος ἔκαμε ὅ,τι ἦτο δυνατόν διὰ νὰ τραυματίσῃ τὸ ἀποκτηθὲν μὲ τόσας θυσίας κύρος τῆς Ἑλλάδος. Κατ' οὐσίαν ἀπεμόνωσε διεθνῶς τὴν Χώραν καὶ τὴν κατέστησε οὐραγὸν τῆς συμμαχικῆς παρωτάξεως. Δέν προσέφερεν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὴν ἐγκληματικὴν προοπτικὴν ἐνὸς νέου χοροῦ τοῦ Ζαλόγγου.

Τὸ πάθος αὐτὸ τοῦ ὀλοκαυτώματος δέν ἔχει καμμίαν θέσιν εἰς τὴν ψυχὴν ἐνὸς λαοῦ ποὺ ἔχει ὅλην τὴν ζωτικότητα, τὴν ἡθικὴν δύναμιν καὶ τὰς ἄλλας προϋποθέσεις διὰ νὰ ὑπερασπισθῇ ἀποτελεσματικὰ τὰ δίκαιά του καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν θέσιν ποὺ τοῦ ἀνήκει εἰς τὴν διεθνή κοινωνίαν. Ἐπάνω εἰς αὐτὴν τὴν ἀντίληψιν θὰ στηριχθῇ ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τῆς Φ.Α.Ε.

Τὴν πολιτικὴν αὐτὴν καθορίζουν αἱ συμβατικαὶ ὑποχρεώσεις μας ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος, ἀλλὰ καὶ τὰ ζωτικά συμφέροντα καὶ τὰ ἰδιαιτὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἀπὸ τὸ ἄλλο. Εἶναι ἀσυνεβίβαστος μὲ τὸν χαρακτῆρα τοῦ Ἑλλήνος, τὰς παραδόσεις του καὶ τὴν ἐθνικὴν τὸν ἀξιοπρέπειαν τόσον ἡ ἔννοια τοῦ ἀβούλου ἑτεροκινήτου παρόντος ὅσον καὶ τοῦ παιητικοῦ οὐδετέρου παραιτη-ρητοῦ. Ἡ Ἑλλὰς πρέπει νὰ καταστήσῃ ἐνεργὸν τὴν παρουσίαν της εἰς τὸν διεθνὴ στίβον καὶ νὰ συμβάλῃ ἐπίσης ἐνεργῶς εἰς τὴν παγίωσιν τῆς διεθνούς εἰρήνης.

Εἰρήνη — Ἀνεξαρτησία — Ἀσφάλεια

Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς εἶναι κατ' ἐξοχὴν εἰρηνικός. Ἡ ἱστορία τῶν νεωτέρων χρόνων μαρτυρεῖ ὅτι ὅλοι οἱ ἀγῶνες εἰς τοὺς ὁποίους ἀπεδύθη ἦσαν ἀγῶνες ἀμυντικοὶ ἢ ἀπελευθερωτικοί. Ἀντίθετος πρὸς κάθε ἱμπεριαλισμὸν ἀποβλέπει μὲ συμπάθειαν πρὸς τὰς ἀντιαποικιακὰς χώρας. Ἄν κάθε πολιτισμένος λαὸς βλέπει εἰς τὴν Εἰρήνην τὴν ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν τῆς προόδου καὶ τῆς εὐημερίας του, ἡ Ἑλλὰς βλέπει εἰς αὐτὴν τὸν ὅρον οὐκ ἀνευ διὰ τὴν δυνάμει νὰ ἐπιβιώσῃ ὡς ἔθνος καὶ ὡς Λαός. Διὰ τοῦτο κάθε εἰλικρινῆς καὶ ἔντιμος προσπάθεια κατοχυρώσεως τῆς Εἰρήνης δέν μπορεῖ παρὰ νὰ ἔχῃ εὐμενὴ ἀπήχησιν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν.

Ἀλλὰ Εἰρήνη χωρίς τὸ ἀνεκτίμητον δῶρον τῆς Ἐλευθερίας, τόσον τῆς ἑσωτερικῆς ὅσον καὶ τῆς ἑξωτερικῆς, δὲν εἶναι νοητὴ δι' ἓνα λαόν, ὁ ὁποῖος ἀπὸ αἰώνων ἔχει προτάξει τὴν Ἐλευθερίαν ὅλων τῶν ἄλλων ἰδανιζῶν. Ἡ προσέπισις τῶν Ἐλευθεριῶν τοῦ λαοῦ εἰς τὸ ἑσωτερικὸν καὶ τῆς πλήρους ἀνεξαρτησίας του εἰς τὴν διεθνῇ Κοινωνίαν ἀποτελεῖ βασικὴν γοιμυὴν τῆς πολιτικῆς τῆς Φ.Δ.Ε. Κάθε ἰδέα καὶ κάθε κίνησις τοῦ δὲν ἐξασφαλίζει τὴν Ἐλευθερίαν, ὡς ἀντιθεμένη εἰς τὰ πάγια συμφέροντα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀπορροῦεται ἀπὸ τὴν ΦΔΕ.

Ἀλλὰ καὶ ἡ Εἰρήνη καὶ ἡ Ἐλευθερία ἀποτελοῦν οὐτοπίας ἐὰν δὲν συνοδεύονται μὲ ἐπαρκεῖς ἐγγυήσεις ἀσφαλείας. Εἰρήνη, Ἐλευθερία, Ἀνεξαρτησία καὶ Ἀσφάλεια εἶναι ἔννοιαι ποῦ ποτεῖ ἀπορριπτότως νὰ συμβαδίζουν.

Ἐναντι τῆς διαρκῶς ἐξελισσομένης διεθνoῦς καταστάσεως ἡ Φ.Δ.Ε. θὰ συνθίξῃ ἐκάστοτε τὴν ἑξωτερικὴν πολιτικὴν συμφώνως μὲ τὰς ἀντιθέτω ἀρχὰς χωρίς ὁφμαντισμὸν καὶ χωρίς προκαταλήψεις. Κάθε νέα κατάσταση ποῦ θὰ προκύβῃ τυχὸν ἀπὸ τὰς συντελουμένας διεθνεῖς ἑνωσεις θὰ κοιθῇ κατὰ τὸ πραγματικὸν περιεχόμενον τῆς ἀναφορικῶς πρὸς τὴν εἰδικὴν θέσιν τῆς χώρας ἡμῶν.

Ἡ Ἑλλὰς μέσα εἰς τὴν Διεθνῇ Κοινωνίαν

1. Ἡ Ἑλλὰς ἀποτελεῖ μέλος τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν, εἰς τὴν εἰρηνικὴν ἀποστολὴν τοῦ ὁποῖου πιστεύει. Ὡς μέλος τοῦ Ο.Η.Ε. ἡ Ἑλλὰς δικαιούται εἰς πλήρη καὶ ἀπόλυτον ἰσοτιμίαν μὲ τὰ μέλη τοῦ Ὁργανισμοῦ. Θεμελιώδης κανὼν τοῦ δημοκρατικοῦ αὐτοῦ θεσμοῦ εἶναι ἡ ἀμερόληπτος ἐφαρμογὴ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀπέναντι ὅλων τῶν λαῶν. Εἶναι συνεπὲς ἀπαράδεκτον ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος ἡ Ἑλλὰς νὰ ἀποστέλλῃ τὰ τέκνα της εἰς τὴν Ἀπὸ Ἀνατολὴν ἐπύχουσα εἰς τὴν πρόσκλησιν τοῦ Ο.Η.Ε. καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος νὰ καταψηφίζεται ἀπὸ ὅλα σχεδὸν τὰ μέλη τοῦ Ὁργανισμοῦ, ὅταν ζητεῖ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος τῆς αὐτοδιαθέσεως διὰ γνήσιον μέλος τῆς ἑλληνικῆς οἰκογενείας ὅπως εἶναι ὁ Κυπριακὸς λαός. Ἡ Φ.Δ.Ε. θὰ ἀγωνισθῇ διὰ τὴν ἐπανόρθωσιν τῆς καταφύρου αὐτῆς ἀδικίας, ὅπως θὰ ἀγωνισθῇ καὶ διὰ τὴν ἀποκατάστασιν εἰς τὰ δικαιώματά του τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ λαοῦ, ποῦ διατελεῖ ὑπὸ ἀδυσώπητον τυραννίαν.

2. Ἡ Ἑλλὰς ἀνήκει εἰς τὸ ΝΑΤΟ, δυνάμει συμφώνου τοῦ ὁποῖον ἀπεδέχθη ὡς ἐπιδιώκον καθαρῶς ἀμυντικὸν σκοπόν. Ἡ Φ.Δ.Ε., σεβουμένη τὰς συμβατικὰς ὑποχρεώσεις τῆς Ἑλλάδος, διακηρύσσει ὅτι δὲν πρόκειται νὰ ἀνεχθῇ κανενὸς εἶδους μείωσιν τῆς χώρας ἀπὸ κανένα, ἰδιαιτάτα δὲ ἀπὸ φίλους καὶ συμμάχους. Ἡ παραγνώρισις τῆς ἐνδιξίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ εἰς τὸ κεφάλαιον αὐτὸ τῆς ἐθνικῆς ὑπερηφανείας φονεύει τὴν φιλίαν καὶ ὑπονομεύει τὴν συνεργασίαν.

Ἡ Φ.Δ.Ε. θὰ ἀξιόσῃ—καὶ πιστεύει ὅτι θὰ εὕρῃ εἰς τοῦτο πρόθυμον ἀνταπόκρισιν—ὅπως ἐπανορθωθῇ πᾶν ὅ,τι, κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐθνικῆς μειοδοσίας ποὺ ἐγκαινίασεν ὁ Συναγεαγμένος, ἀπετέλεσε δυσμενῇ μεταχείρισιν τῆς Ἑλλάδος εἴτε ἐν σχέσει πρὸς τὰ διεθνῆ νόμιμα εἴτε ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν μεταχείρισιν ἄλλων χωρῶν. Τοιαῦται περιπτώσεις εἶναι, μεταξὺ ἄλλων, ἡ παραχώρησις ἐτεροδοξίας μεγαλυτέρας ἀπὸ ἐκείνην ποὺ ὀρίζουν τὸ Διεθνὲς Δίκαιον καὶ αἱ διασυνμμαχικαὶ συμβάσεις, καὶ ἡ ἄνισος κατανομὴ τῶν στρατιωτικῶν βαρῶν μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Ἀτλαντικῆς Συμμαχίας.

3. Εἰς τὸν Βαλκανικὸν τομέα πιστεύομεν ὅτι ἡ ἀμυντικὴ συμμαχία μετὰ τῆς Τουρκίας καὶ τῆς Γιουγκοσλαβίας πρέπει νὰ ἀποκτήσῃ περισσοτέραν συνοχὴν καὶ οὐσιαστικώτερον περιεχόμενον διὰ νὰ εἶναι ἡ συμφωνία αὐτὴ ἀνταξία τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ σκοποῦ της. Μόνον ἐὰν ἐδραιωθῇ ἐπὶ εἰλικρινοῦς καὶ ἀνεπιφυλάκτου συνεργασίας καὶ ἐὰν ἐμπνέεται ὑπὸ ἐνιαίας κατευθύνσεως ἡ συμφωνία αὐτὴ δύναται πράγματι νὰ ἀποβῇ ἀποτελεσματικὸν ὄργανον κατοχυρώσεως τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀσφαλείας εἰς τὸν τομέα αὐτόν.

4. Ἐξ ἄλλου ἡ Ἑλλὰς μετέχει τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης. Ἡ Φ.Δ.Ε. πιστεύει εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς περαιτέρω προόδου τῆς ἰδέας τῆς εὐρωπαϊκῆς ἐνότητος, ὑπὸ τὴν αἴρεσιν ὅτι θὰ ἀναζητηθοῦν εὐρωπαϊκαὶ λύσεις τῶν θεμάτων ποὺ ἀπασχολοῦν ὅλας τὰς ἀνηκούσας εἰς τὴν Ἑνωσιν Χώρας καὶ ὅτι θ' ἀναπτυχθῇ μετὰ τῶν πνεύμα ἀλληλεγγύης εἰς τὴν πρακτικὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀπὸ κοινοῦ διακηρυχθεισῶν Ἀρχῶν.

5. Ἡ Φ.Δ.Ε., ἀποφασισμένη νὰ γίνῃ πιστὸς ἐκφραστὴς τῆς ἀφοσιώσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ εἰς τὴν Εἰρήνην, διακηρύσσει ὅτι καθε χώρα, καὶ ἐκτὸς τῶν σημερινῶν συμμαχιῶν τῆς Ἑλλάδος εὐρισκομένη, ἐπιθυμοῦσα εἰλικρινῶς καὶ χωρὶς ὕστεροβουλίαν νὰ καλλιεργήσῃ μὲ τὴν Ἑλλάδα σχέσεις ἀρμονικὰς, θὰ εὕρῃ πρόθυμον ἀνταπόκρισιν ἐκ μέρους της.

Η ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ

Ἡ Φ.Δ.Ε. ἔχει θέσει ὡς πρῶτον ἐκ τῶν σχολῶν της τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἐδαφικῆς ἀνεξαρτητοῦς καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἐπομένως ἀποδίδει θεμελιώδη σημασίαν εἰς τὰ ζητήματα τὰ ἔχοντα σχέσιν μὲ τὴν Ἑθνικὴν Ἀμυναν τῆς Χώρας καὶ προσβλέπει μὲ ἰδιαίτουςαν προσοχὴν καὶ στοργὴν πρὸς τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις.

Θεμελιώδης ἀποφασίς τῆς Φ.Δ.Ε. εἶναι ὅτι δύο εἶναι αἱ βάσεις ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐδράζεται ἡ Ἑθνικὴ Ἀμυνα. Πρῶτον : καλῶς ὁργανωμένοι καὶ ἐκπαιδευμένοι Ἐνοπλιοὶ Δυνάμεις, ἰσχύος ἀναλόγου πρὸς τὰς ἀνάγκας ἐκείνης στιγμῆς. Καὶ δευτέρον : ἐσωτερικὴ σταθερότης τοῦ ἔθνους. Ὑπερβολικὸς ὄγκος ἐνόπλων

δυνάμεων καί, ἐπομένως, ὑπερβολικόν ὕψος στρατιωτικῶν δαπανῶν καταλήγει εἰς ὑπονόμους τῆς Ἀμύνης τοῦ Ἔθνους.

Πιστεύομεν ὅτι τὸ ἀκολουθούμενον σύστημα ἀμύνης εἶναι βασικῶς ἀκατάλληλον διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἀμυναν ἐναντίον ἐνδεχομένης ἐχθροικῆς ἐπιθέσεως. Παραλλήλως ἀποσοφᾷ—καὶ τοῦτο κατέστη κοινὴ συνείδησις—τὴν ἰσμάδα τοῦ Ἔθνους καὶ ἐπομένως καταλήγει εἰς ὑπονόμους ἀντὶ προστασίας τῶν ἐλευθέρων θεσμῶν. Ἡ μεταρρυθμίσις του προβάλλει ὡς ἐπιτακτικὴ ἔθνικὴ ἀνάγκη. Ὅπως δὲ ἀναπτύσσεται εἰς τὸ εἰδικόν κεφάλαιον, ἐκ τῆς μεταρρυθμίσεως αὐτῆς δύνανται νὰ προέλθουν σημαντικώτατα οἰκονομικὰ εἰς τὰς στρατιωτικὰς δαπάνας.

Ἡ ἐξασφάλισις ἰσορροπίας μεταξὺ στρατιωτικῶν καὶ κοινωνικῶν δαπανῶν θ' ἀποτελέσῃ πρωταρχικὴν φροντίδα τῆς Φ.Δ.Ε.

Ἡ Εὐθύνη εἰς τὴν Πολιτικὴν Ἡγεσίαν

Βάσις τῆς πολιτικῆς τῆς Φ.Δ.Ε. εἶναι ὅτι ἡ εὐθύνη διὰ τὴν Ἀμυναν τῆς Χώρας, ἀνήκει εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἡ ὁποία καὶ καθορίζει τὴν Πολιτικὴν τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης τοῦ Κράτους. Κατὰ συνέπειαν ἡ Φ.Δ.Ε. θεωρεῖ ὅτι ἡ πολιτικὴ ἡγεσία ὀφείλει νὰ ἀναλάβῃ τὰς σχετικὰς μετὰ τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις εὐθύνas τῆς ἀπὸ τὰς ὁποίας, διὰ γνωστοὺς λόγους, ἔχει ἐν μεγάλῳ μέτρῳ ἀποξενωθῇ. Ἡ μέχρι σήμερον ἐμπειρία ἀπὸ τὸ ὑπάρχον σύστημα ἀποδεικνύει ὅτι τοῦτο πρέπει ἐπειγόντως νὰ μεταβληθῇ.

Εἰς τὴν ἀποξένωσιν αὐτὴν τῆς πολιτικῆς ἡγεσίας ἀπὸ τὰς εὐθύνas τῆς ὀφείλεται ἐν πολλοῖς ἡ ἀνάπτυξις ἐνὸς μιλιταριστικοῦ πνεύματος, ξένου πρὸς τὸ ἦθος τοῦ Ἑλλήνος ἀξιωματικοῦ, ἡ ἐκκόλαρις στρατιωτικῶν ὁργανώσεων καὶ μία γενικωτέρα νοοτροπία «κράτους ἐν κράτει» ὀρισμένων στρατιωτικῶν ὁργάνων. Ἐξ ὧν τῶν ἀνωτέρω ἀνακύπτει ἡ ἀνάγκη μεταβολῶν εἰς τὴν διοικητικὴν διάρθρωσιν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.

Διοικητικὴ διάρθρωσις

Τὸ ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης ὑπὸ τὴν σημερινὴν του μορφήν, ἀποτελεσε ἕνα μονολιθικόν ὁργανισμὸν ἰδιαιτέρως δύσκαμπτον, μετ' ἀποτέλεσμα νὰ ἐκφύγῃ τοῦ προσορισμοῦ του ὡς συντονιστικοῦ ὁργάνου τῶν Πολεμικῶν Ὑπουργείων. Λόγω δὲ τῆς ἀφορήτου συγκεντρωτικῆς ἀρμοδιότητός του δὲν ἤμπορεῖ νὰ ἀντεπεξέλθῃ εἰς τὰς τρεχούσας ὑπηρεσιακὰς ἀνάγκας.

Σημειωτέον ὅτι εἰς ὅσα τῶν ξένων Κρατῶν ἔχει ἰδρυθῇ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης, τοῦτο ἐνεργεῖ ὡς συντονιστικόν ὄργανον, τὰ δὲ Πολεμικὰ Ὑπουργεῖα διατηροῦν τὴν προτέραν τῶν ἀνεξαρτησίαν.

Καὶ ἡ διάρθρωσις τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης χοίρει ἐπίσης ἀναπροσαρμογῆς. Εἰς τὰ ἄλλα Κράτη τὸ Γ.Ε.Ε.Θ.Α. ἀποτελεῖ τὸ συντονιστικόν Ἐπιτελεῖον τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων. Παρ' ἡμῖν, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐξειλήχθη εἰς ὑδροαέ-

φαλον ὁργανισμόν διὰ τῆς ἐπεκτάσεώς του εἰς ξένας πρὸς αὐτὸ ἁρμοδιότητας, μετέπεσε σὺν τῷ χρόνῳ καὶ εἰς διοικητικὸν ὄργανον μὲ τάσεις συγχωνεύσεως τῶν Ἑνόπλων Δυνάμεων.

Ἡ παρουσία ξένων

Τὰ κατὰ Πολεμικὸν Ὑπουργεῖον Ἀνώτατα Συμβούλια ἀποτελοῦν τὰ ἐθνικὰ ὅργανα τῆς προπαρασκευῆς τῆς Ἀμύνης τῆς Χώρας. Λόγῳ τούτου πρέπει νὰ συγκροτοῦνται κατὰ ἀπολύτως ἐθνικὸν τρόπον καὶ νὰ μὴ εἰρίσκωνται ὑπὸ οἰανδῆποτε ἐπήρειαν μελῶν ἄλλης ἐθνικότητος. Ἡ Ἑλλάς εἶναι ἡ μόνη Χώρα ἐκ τῶν Κρατῶν τοῦ ΝΑΤΟ, εἰς τὰ Ἀνώτατα Πολεμικὰ Συμβούλια τῆς ὁποίας συμμετέχουσιν, ὑποχρεωτικῶς μάλιστα, οἱ ἀρχηγοὶ τῶν Ξένων Ἀποστολῶν.

Τὸ μέτρον τοῦτο, τοῦ ὁποίου εἶναι φανερὰ τὰ μειονεκτήματα, πρέπει νὰ παύσῃ ἰσχύον καὶ παρ' ἡμῖν.

Ὁ Κομματισμὸς

Κατὰ τὴν διακυβέρνησιν τῆς Χώρας παρὰ τοῦ Συναγερμοῦ, ἐσημειώθησαν πλείσται ἐπεμβάσεις πολιτικῶν καὶ παραστρατιωτικῶν ἐπιρροῶν εἰς τὰ διοικητικὰ ζητήματα τῶν Ἑνόπλων Δυνάμεων.

Αἱ ἐπεμβάσεις αὗται τῶν «σκοτεινῶν δυνάμεων», ἀναφερθεῖσαι καὶ ἀποδειχθεῖσαι ἐπανειλημένως εἰς τὴν παρούσαν Βουλὴν, ἐδημιούργησαν σοβαρὰς ἀδικίας εἰς βάρος πλείστων ἀξιωματικῶν. Αἱ ἀδικίαι αὗται, ἀφοῦ βεβαιωθῶν κατόπιν ἀκριβοδικαίας ἐρεῦνης, θὰ ἐπανορθωθῶν. Οἱ δημιουργοὶ τῶν ἀδικιῶν θὰ τιμωρηθῶν. Καὶ θὰ παταχθῇ πᾶσα παραστρατιωτικὴ ὁργάνωσις.

Μέλημα τῆς Φ.Δ.Ε. θὰ εἶναι νὰ ἀποκτήσουν οἱ ἀξιωματικοὶ τὸ αἶσθημα τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς ἐλευθερίας, ὅπουδῆποτε καὶ ἂν ὑπηρετοῦν, ὅπουδῆποτε καὶ ἂν εὑρίσκονται. Τὸ Σῶμα τῶν ἀξιωματικῶν, τὸ ὁποῖον εἶναι εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς του, παρὰ τὸν τραυματισμὸν τοῦ ἡθικοῦ του ποῦ ἦτο φυσικὸν νὰ ὑποστῇ ἐκ τῆς κρατούσης σήμερον καταστάσεως καὶ τοῦ κλίματος τῆς φοβίας ποῦ ἐδημιουργήθη, ὀφείλει νὰ γνωρίῃ ὅτι αἱ Ἑνοπλοὶ Δυνάμεις θ' ἀπαλλαγοῦν τοῦ κομματικοῦ καὶ φατριαστικοῦ πνεύματος καὶ θὰ παραμείνουν αὐστηρῶς ἐθνικαί.

Β'. Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Δὲν ὑπάρχει δυνατότης δημιουργικῆς προσπάθειας ἄνευ ενεργοῦ καὶ ἐνθουσιώδους συμμετοχῆς τοῦ Λαοῦ. Μία τέτοια συμμετοχὴ προϋποθέτει συνεργασίαν τοῦ Κράτους μὲ τοὺς πολίτας. Προϋποθέτει Κράτος πλήρως δημοκρατικὸν καὶ λαϊκόν. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἔχομεν ἐνώπιόν μας ἔργον μέγα καὶ δυσχερές. Τὸ παρελθὸν μᾶς ἐκληροδότησε θεσμούς, συνθηλαί καὶ μεθόδους διὰ τὴν ἐξάλειψιν τῶν ὁποίων θ' ἀγωνισθῶμεν

σταθερῶς. Ὑπεράσπισις τῆς Δημοκρατίας ἐν Ἑλλάδι σημαίνει κατὰ πολὺ ἐκκαθάρισιν τοῦ παρελθόντος. Εἰς γενικὰς γραμμὰς αἱ βασικαὶ κατενδύνσεις τῆς πολιτικῆς μας ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου εἶναι αἱ ἀκόλουθοι :

1ον. Ἀναθεώρησις τοῦ Συντάγματος

Τὸ ἰσχύον Σύνταγμα, καταρτισθὲν ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας τῆς Δεξιᾶς τοῦ 1946, ἐψηφίσθη μόνον κατ' ἀνάγκην ὑπὸ τῆς Βουλῆς τοῦ 1951. Γενικὴ εἶναι ἡ πεποίθησις ὅτι τὸ Σύνταγμα τοῦτο φέρει σοβαρὰ ἔχνη ἀντιδραστικῆς νοοτροπίας καὶ ἀπέχει πολὺ ἀπὸ τὰς ἀξιώσεις ποῦ δικαίως ἡ συντριπτικὴ πλειοψηφία τοῦ Λαοῦ ἔχει ἀπὸ ἑνα σύγχρονον Σύνταγμα. Ἡ Φιλελευθέρᾳ Δημοκρατικῇ Ἐνωσίς θὰ ἐπιδιώξῃ σύμφωνα πρὸς τὰς ἰσχυοῦσας διατάξεις τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ Συντάγματος πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς προσαρμογῆς του εἰς τὰς ὑγεῖς δημοκρατικὰς ἀρχὰς καὶ τὰς συγχρόνους ἀνάγκας τῆς ἐλληνικῆς ζωῆς.

2ον. Κράτος συγχρονισμένον

Ὅμοιαν ἀνάγκην οὐσιαστικῶν μεταρρυθμίσεων ἔχει ἡ κρατικὴ μας μηχανή. Βυθισμένη εἰς τὸ πνεῦμα καὶ τὴν δυσκινήσιαν τῆς χειροτέρας γραφειοκρατίας δὲν μπορεῖ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὄργανον οἰασδήποτε δημιουργικῆς προσπάθειας. Ὁ συγχρονισμὸς τῆς κρατικῆς μηχανῆς καὶ ἡ προσαρμογὴ της εἰς τὰς ἀξιώσεις τῆς ἀποστολῆς τοῦ σημερινοῦ Κράτους ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν διὰ τὴν Πρόοδον τοῦ Ἔθνους.

Ἐξ ἄλλων, μὲ τὰς ἀπειραγίδιους «διατυπώσεις» ποῦ ἀπαιτεῖ δι' οἰονδήποτε θέμα, μὲ τὴν ἀδυναμίαν της νὰ διεκπεραιώῃ ταχέως οἰονδήποτε ζήτημα, ἡ γραφειοκρατία ταλαιπωρεῖ ἀντὶ νὰ ἐξυπηρετῇ τὸν πολίτην καὶ τὸν μεταβάλλει εἰς ἐχθρόν, ἀντὶ συνεργάτην, τοῦ Κράτους. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπέλθῃ συμφιλίωσις τοῦ πολίτου μὲ τὸ Κράτος, νὰ ἔλθῃ τὸ Κράτος κοντὰ εἰς τὸν Λαόν.

Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν πρέπει :

α) Νὰ καταπολεμηθοῦν αἱ γραφειοκρατικαὶ ἑξεις, ν' ἀπλουστευθοῦν καὶ διευκολυνθοῦν αἱ συναλλαγὰι μεταξὺ Κράτους καὶ πολιτῶν.

β) Νὰ θεσπισθῇ ἀποφασιστικὴ ἀρμοδιότης καὶ εὐθύνῃ ἐκάστου ὑπαλλήλου.

γ) Νὰ διακοπῇ ἡ παλαιὰ παράδοσις κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ Κράτος εἶναι ὁ σκληρότερος δανειστὴς καὶ ὁ πλέον ἀφερέγγυος ὀφειλέτης.

δ) Νὰ κωδικοποιηθοῦν πάσῃ θυσίᾳ καὶ ν' ἀπλουστευθοῦν οἱ ἐλληνικοὶ Νόμοι. Ἡ Ἑλλάς εἶναι μία ἀπὸ τὰς ὀλίγας Χώρας ὅπου ἡ γνώσις καὶ κατανόησις τῶν νόμων ἀποτελεῖ ὑπόθεσιν ὀλίγων μεινυμένων. Κάθε πολίτης δικαιούται νὰ γνωρίζῃ ποῖος νόμος ἰσχύει καὶ τί ἐπιτάσσει. Ἡ ἐκλαΐκευσις τῶν νόμων εἶναι ἔργον ἀπαραίτητον καὶ εὐχερές.

Ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο θ' ἀντιμετωπισθῇ ἀπὸ τὴν Φ.Δ.Ε. ἡ λειτουργία ὅλων τῶν θεσμῶν καὶ ἰδιαιτέρως τῆς Δικαιοσύνης. Ἀργὴ καὶ πολυδάπανος, μὲ τὸ βάρος ἀπηρεχαιωμένων καὶ ἐν πολλοῖς ἀντιδημοκρατικῶν διατάξεων, ἡ Δικαιοσύνη καταντᾷ ἀπρόσιτος διὰ τὰς λαϊκὰς τάξεις, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἐν τούτοις ἐμπιστοσύνην εἰς τὸ ἦθος τῶν δικαστῶν.

3ον. Παιδεία — Νεολαία

Βασικὴ ἐπιδιώξις εἰς τὸν τομέα τῆς Παιδείας πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἀνύψωσις τοῦ πνευματικοῦ ἐπιπέδου τοῦ Λαοῦ. Ἡ μόρφωσις καὶ τὸ ἀνοιγμα τῶν πνευματικῶν του ὀριζόντων εἶναι ἱερὸν δικαίωμα τοῦ Λαοῦ. Ἀποτελεῖ ἐγγύησιν διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἐλευθερίας του. Καὶ καθιστᾷ ἓνα ἕκαστον πολίτην ἱκανώτερον συντελεστὴν τῆς παραγωγικῆς προσπάθειάς τοῦ Ἔθνους.

Κατὰ ταῦτα πρῶτον μέλημα τῆς Φ.Δ.Ε. θὰ εἶναι τὸ κτύπημα καὶ ἡ ἄμεσος ἐξάλειψις τοῦ ἀναλφαβητισμοῦ.

Ἡ Φιλελευθέρᾳ Δημοκρατικῇ Ἐνωσίς ἀπενθύνεται ἰδιαιτέρως πρὸς τὴν Νεολαίαν. Ὀλόκληρον τὸ πρόγραμμά της τείνει νὰ ἐξασφαλίσῃ ἓνα καλύτερον μέλλον εἰς τὴν νέαν γενεάν, δικαιουμένην εἰς δημιουργικὴν ἐργασίαν μέσα εἰς τὴν χαρὰν τῆς Ἐλευθερίας.

Ὡς ἀφορῶσα τὴν Νεολαίαν πρὸ παντὸς ἡ Παιδεία θὰ εἶναι ἀντικείμενον ἰδιαιτέρας φροντίδος διὰ τὴν Φ.Δ.Ε.

Ὀλόκληρον τὸ Ἐκπαιδευτικὸν μας σύστημα πρέπει νὰ κατευθυνθῇ πρὸς τὸν διπλοῦν σκοπὸν τῆς πνευματικῆς καλλιέργειας καὶ τοῦ ἐξοπλισμοῦ τοῦ Λαοῦ διὰ τὴν βιοπάλην.

Εἰς τὴν θέσιν τῶν ἐπιβιώσεων τοῦ πνεύματος τοῦ ψευδοκλασσικισμοῦ ποὺ ὀδηγεῖ εἰς μάθησιν ὀλίγων ἢ πολλῶν «γραμμάτων» θὰ τεθῇ μία ὑγιὲς ἀντίληψις τῆς κλασσικῆς μορφώσεως καθὼς καὶ ἡ φροντίς διὰ τὸν ἐπαγγελματικὸν προσανατολισμὸν καὶ τὴν ἀνάλογον κατάρτισιν τοῦ πολίτου, καλουμένου νὰ συντείνῃ εἰς τὴν παραγωγικὴν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας.

Παραλλήλως θὰ βαδίσῃ ἡ περαιτέρω βελτίωσις καὶ ἐξάπλωσις τῶν ὑποτροφιῶν εἰς ὅλην τὴν κλίμακα τῆς ἐκπαιδεύσεως διὰ τὴν ὑποβοήθησιν ἐκείνων ἐκ τῶν πτωχῶν πολιτῶν ποὺ ἀποδεικνύονται ἄξιοι διὰ τὴν ἐπίδοσιν εἰς τὰ γράμματα ἢ δι' ἄνωτέραν ἐπιστημονικὴν σταδιοδρομίαν.

Ἐξυπονοεῖται ὅτι μὲ τὴν κατεύθυνσιν αὐτῆς τῆς Παιδείας συμβαδίζει ἡ ἐπιβολὴ εἰς ὅλους τοὺς βαθμοὺς τῆς Ἐκπαιδεύσεως τοῦ γλωσσικοῦ ὀργάνου τοῦ Λαοῦ.

Ὁ τεχνικὸς ἐξοπλισμὸς τῆς Ἐκπαιδεύσεως (σχολικὰ κτίρια κ.λ.π.) καὶ ἡ βελτίωσις τοῦ ἐπιπέδου τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προσωπικοῦ εἶναι ἀπαραίτητοι ὅροι διὰ τὴν ἐπιτυχίαν πάσης προσπάθειάς εἰς τὸν τομέα αὐτόν.

Ἡ ἐξωσχολικὴ ἀγωγή τῆς Νεολαίας θὰ τύχῃ θερμῆς καὶ

στοργικῆς μεταχειρίσεως ἐκ μέρους τῆς Φ.Δ.Ε. Ἰδιαίτερα προσχὴ θὰ δοθῇ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ Ἀθλητισμοῦ.

Τέλος θὰ καταβληθῇ συστηματικὴ προσπάθεια διὰ νὰ φέρῃ τὸ Κράτος τὰς Καλὰς Τέχνας κοντὰ εἰς τὸν Λαόν, ν' ἀναπτύξῃ τὸ καλλιτεχνικὸν αἰσθημὰ του, δηλαδὴ ν' ἀνεβάσῃ τὸ ἐπίπεδον πολιτισμοῦ τοῦ Ἑθνους.

Ὡς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν πρῶτῃ μέρεινα τῆς Φ.Δ.Ε. θὰ εἶναι ὑπὲρ τῆς ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἐξυψώσεως τοῦ ἑφημεριακοῦ κλήρου.

4ον. Κράτος ἐθνικὸν καὶ ὄχι κομματικόν

Ἄλλοτε ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς διώξεως τῶν ἀντεθνικῶς ἐνεργούντων ὑπάλλων καὶ μισθωτῶν ἐν γένει, ἄλλοτε ὑπὸ τὸ πρόσχημα οἰκονομικῶν καὶ ἄλλοτε χωρὶς οὐδὲν πρόσχημα, μία σωρεία ἀδικιῶν ἀναμένουν τὴν ἐπανόρθωσιν των. Ἡ Φιλελευθέρᾳ Δημοκρατικῇ Ἐνῶσις προβαίνει εἰς τὴν ἐπίσημον δῆλωσιν ὅτι θὰ ἐπιδιώξῃ καὶ, ἐρχομένη εἰς τὴν Ἐξουσίαν, θὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἐπανόρθωσιν ὅλων τῶν ἀδικιῶν, ὅπωςδῆποτε, βάσει οἰουδῆποτε νόμου προσγενομένων, ζητοῦσα ταυτοχρόνως εὐθύνas ἀπὸ πάντα ἐκ δόλου ἀδικήσαντα.

Ἡ δῆλωσις αὕτῃ ἀφορᾷ πάντα τὰ θύματα ἀδικίας, εἴτε στρατιωτικοὶ εἴτε δημόσιοι ὑπάλληλοι, εἴτε ὑπάλληλοι ἐπιχειρήσεων εἶναι. Εἰς αὐτοὺς συμπεριλαμβάνονται φυσικὰ οἱ τραπέζιτικοὶ ὑπάλληλοι πού ἐπῆρξαν θύματα τοῦ γνωστοῦ πρωτοφανοῦς τραπέζιτικοῦ προξικοπήματος.

Ἀλλὰ καὶ γενικώτερον ἡ Φ.Δ.Ε. θὰ ἐξαλείψῃ ἀπὸ τὸ Κράτος τὸ κομματικὸν του χρώμα. Ὁλόκληρος ὁ Κρατικὸς μηχανισμὸς θὰ τεθῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ἑθνους καὶ τοῦ Λαοῦ. Ἰδιαίτερος ὅσοι ἐκ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὰ Σώματα Ἀσφαλείας ἔχουν ἀνάγκην τούτου θὰ ἀντιληφθοῦν ὅτι αἱ σχέσεις των πρὸς τοὺς πολίτας δὲν θὰ πρέπει ἐφεξῆς νὰ ἐμπνέονται ἀπὸ οἰανδῆποτε κομματικὴν ἀντίληψιν. Ὅσοι ἀποδειχθοῦν ἀνεπίδεκτοι βελτιώσεως καὶ ἐμμένουν εἰς κακὰς συνηθείας θὰ ἀποβληθοῦν τῆς Ὑπηρεσίας.

Τέλος ἡ Φ.Δ.Ε. θὰ πατάξῃ παντὸς εἵδους ἀτασθαλίαν. Τὸ δημιουργηθὲν ἐκ τῆς μαζικῆς ἀνωμαλίας κλίμα ἠθικῆς ἀδιαφορίας πού ἐνίσχυσε ἡ Δεξιὰ πρέπει νὰ μεταβληθῇ διὰ νὰ γίνῃ τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος ἄξιον τῶν παραδόσεών του.

5ον. Αὐτοδιοικήσεις—Ἀποκέντρωσις

Δὲν ὑπάρχει Δημοκρατία ἀξία τοῦ ὀνόματος ὅταν οἱ θεσμοὶ τῆς Αὐτοδιοικήσεως ἐξευτελίζονται καθ' ὃν τρόπον τοῦτο γίνεται καὶ ἔφθασε εἰς τὸ κατακόρυφον ἐπὶ Κυβερνήσεως τοῦ Συναγεωμοῦ ἐν Ἑλλάδι. Κατέστη σήμερον κοινὴ συνειδησις, ὅτι ἡ ἀνάπτυξις τῆς αὐτοδιοικήσεως δὲν εἶναι δυνατὴ παρὰ ἂν

α) Ἡ κρατική παρέμβασις, ἡ ὁποία ἐσχάτως μετεβλήθη εἰς καθαρῶς κομματικὴν καὶ ἀφορητῶς πιεστικὴν, περιορισθῇ εἰς τὸν ἀπαραίτητον, διεθνῶς παραδεδεγμένον καὶ ἐντὸς θεμιτῶν ὁρίων ἔλεγχον ἀποφάσεων οὐσιώδους σημασίας.

β) Ἐξασφαλισθῶν ἐπαρκεῖς πόροι εἰς τοὺς Δήμους διὰ νὰ δύνανται νὰ ἀσκήσουν εἰς τὴν προᾶξιν καὶ ὅχι μόνον θεωρητικῶς δημοτικὴν πολιτικὴν.

γ) Μεταβληθῶν ὥρισμένα ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας εἰς δημοτικάς, πρᾶγμα ποῦ θὰ ἐξυψηρετήσῃ καὶ τοὺς Δήμους καὶ τοὺς δημότας.

Ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο πρέπει ὅχι μόνον νὰ καταργηθῇ ὁ συναγερμικὸς Κώδιξ περὶ Δήμων καὶ Κοινοτήτων, ἀλλὰ καὶ νὰ ληφθῶν νέα νομοθετικὰ μέτρα. Παραλλήλως πρέπει ν' ἀναπτυχθῇ ἡ ἀποκέντρωσις τῶν κρατικῶν λειτουργιῶν κατὰ τρόπον οὐσιαστικόν. Αὕτη ὀφείλει νὰ στηριχθῇ εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀποκέντρωσιν καὶ τὴν ἐξ ἀπόψεως ποιότητος ἐπιλογὴν τῶν ἔξω τοῦ Κέντρου ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων, συνοδευομένην ὑπὸ ἀναλόγων πλεονεκτημάτων. Τέλος αἱ παρεχόμεναι εἰς τὰς περιφερειακὰς διοικήσεις ἀρμοδιότητες πρέπει νὰ εἶναι οὐσιαστικαὶ διὰ νὰ παύσῃ ὁ συνωστισμὸς τῶν πολιτῶν εἰς τὰ Ὑπουργεῖα.

6ον. Ἐκλογικὸν σύστημα

Αὕτη αὕτη ἡ βᾶσις τῶν κοινοβουλευτικῶν μας θεσμῶν κλονίζεται ὅταν τίθενται ἐν ἰσχύϊ ἐκλογικὰ συστήματα ποῦ δὲν ἔχουν σκοπὸν νὰ ἐπιτύχουν τὴν καλλιτέραν ἐκπροσώπησιν τῶν λαϊκῶν ρευμάτων εἰς τὴν Βουλὴν, ἀλλὰ τὴν κατασκευὴν τεχνητῆς πλειοψηφίας. Τὸ ἐκλογικὸν σύστημα δὲν εἶναι ἀπλῶς θέμα ἐκλογικῆς δικαιοσύνης, ἀλλὰ λειτουργίας καὶ ἐπιβιώσεως τῆς Δημοκρατίας. Ἡ Δημοκρατία τίθεται ἐν κινδύνῳ ἀπὸ κάθε καταπίεσιν, δι' οὐδὲν ὅτε μέσον ἐπιτυγχανομένην, ἐνὸς μεγάλου μέρους τοῦ Λαοῦ εἰς τὸ ὁποῖον δὲν δίδεται ὁ τρόπος τῆς ἀντιπροσωπεύσεως καὶ ἐκφράσεώς του εἰς τὸ Κοινοβούλιον. Ἐπιβάλλεται συνεπῶς

α) Νὰ καταδικασθῇ ὡς δλοκληρωτικόν, ἐθνικῶς ἐπικίνδυνον διότι διχάζει ὀξέως τὸ Ἔθνος, καὶ δημοκρατικῶς ἀπαράδεκτον τὸ ἐκλογικὸν σύστημα ποῦ ἐψήφισε ἡ συναγερμικὴ Βουλὴ.

β) Νὰ ἐπιδιωχθῇ ὅπως ἓνα δίκαιον ἐκλογικὸν σύστημα μεταβληθῇ κατὰ τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ Συντάγματος εἰς συνταγματικὴν διάταξιν, οὕτως ὥστε νὰ ἀποφευχθῇ εἰς τὸ μέλλον ἡ διαρκὴς μεταβολή.

γ) Τὸ ἐκλογικὸν σύστημα πρέπει νὰ στηρίζεται εἰς δύο ἀπαράβατους ἀρχάς. Πρῶτον ἡ ἐκλογικὴ περιφέρεια οὐδέποτε θὰ ὑπερβῇ τὸν Νομόν. Δεύτερον θὰ προβλέπη τὴν ἀντιπροσώπευσιν τῶν ἰσχυρῶν μειοψηφιῶν, δηλωτικῶν τῶν λαϊκῶν τάσεων.

Μέχρις οὗ ἓνα τοιοῦτον σύστημα καθιερωθῇ μὲ γενικὴν συμφωνίαν μετὰ τῶν Κομμάτων, ἡ Φιλελευθέρη Δημοκρατικὴ Ἐνω-

σις τάσσεται ὑπὸ τοῦ περισσότερον πληροῦντος τοὺς ἄνω ὅρους συστήματος τῆς ἐνισχυμένης ἀναλογικῆς πρὸς τὴν ὁποίαν στρέφεται ἡ προτίμησις καὶ ἄλλων δημοκρατικῶν χωρῶν.

7ον. Ὁ Τύπος καὶ ἡ ἐλευθερία τῆς σκέψεως

Ὅλοι ἀναγνωρίζουν τὴν σημασίαν τῆς λειτουργίας τοῦ Τύπου εἰς τὴν Δημοκρατίαν. Πρέπει ὅμως νὰ γίνη ἐξ ἴσου πάν-
δημος ἡ ἀξίωσις ὅπως εἰς τὴν Χώραν μας ἀποκατασταθῇ πλή-
ρως ἡ ἐλευθερία τοῦ Τύπου. Ὁ Τύπος ἐν Ἑλλάδι διατελεῖ ὑπὸ
τὴν πίεσιν

α) Ἐξαιρετικῶν διατάξεων ψηφισθεισῶν διὰ νὰ ἰσχύουν
κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Ἀνταρσίας, ὡς τὰ ψηφίσματα ΛΑ καὶ
ΛΒ, καὶ ὅς ἀπαρτεῖται προηγουμένη ἀδεια διὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς
ἐφημερίδος κλπ.

β) Ἄλλων δρακοντείων διατάξεων ποὺ ἐψηφίσθησαν ὑπὸ
τῆς συναγεμικῆς Βουλῆς, ὅπως ἡ περὶ ἄρσεως ἀτελείας δημο-
σιογραφικοῦ χάριτος κλπ.

γ) Παγίας νομολογίας δι' ἧς οὐσιαστικῶς ἔχει καταργηθῇ
ἡ συνταγματικὴ ἐγγύησις τῆς ἀρμοδιότητος τῶν Δικαστηρίων
τῶν ἐνόρκων προκειμένου περὶ ἀδικημάτων τοῦ Τύπου.

Ἡ Φιλελευθέρᾳ Δημοκρατικῇ Ἐνώσει θὰ ἐπιδιώξῃ τὴν
ψήφισιν νέου Κώδικος νόμου περὶ Τύπου διὰ τοῦ ὁποίου θὰ
κολάζεται μὲν πᾶσα ἐκτροπὴ ἐκ τῆς ἀποστολῆς τοῦ Τύπου, θὰ
καταργηθῇ ὅμως καὶ πᾶσα ἀνελευθέρᾳ διάταξις εἰς τρόπον ὥστε
νὰ διευκολυνθῇ ἡ ἀσκήσις τῆς ὑψηλῆς αὐτῆς λειτουργίας.

Ἐξ ἄλλου διὰ σειρᾶς ἐξυγιαντικῶν μέτρων θὰ ἐπιχειρηθῇ
ἡ ἐξασφάλισις τῆς βιωσιμότητος τῶν ἐφημερίδων διὰ νὰ καταρ-
γηθῇ ἡ ὑποτέλεια εἰς τὴν ὁποίαν σκοπίμως τὸν περὶέγαγε ἡ
κυβέρνησις τοῦ Συναγερομένου.

Ἰδιαίτερος θ' ἀνάζητηθῇ τρόπος ἐνισχύσεως τοῦ ἐπαρ-
χιακοῦ τύπου.

Παραλλήλως ἡ Φ.Δ.Ε., θὰ καταπολεμήσῃ μὲ καίθε μέσον τὸ
πνεῦμα μισαλλοδοξίας καὶ τοῦ πνευματικοῦ σκοταδισμοῦ ποὺ
πλήττει καιρῶς τὸν τελευταῖον καιρὸν τὴν ἐλευθερίαν τῆς
σκέψεως ἐν Ἑλλάδι.

8ον. Ἀμνήστευσις

Πᾶς καλόπιστος ἄνθρωπος ἀναγνωρίζει ὅτι, τόσον χρόνον
μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἀνταρσίας καὶ εἰς τὴν αὐγὴν μιᾶς νέας ἱστο-
ρικῆς περιόδου, ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ παρελθόντος, ἐν σχέσει μὲ
ὅσους παραμένουν εἰς τὰς φυλακὰς ἐνεκα ἀδικημάτων διαπρα-
χθέντων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐσωτερικῆς ἀνωμαλίας, εἶναι
ἀπαραίτητος.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν φυλακισμένων ἐγγίζει τὰς 5.000. Ἀνήκουν
εἰς δύο κατηγορίας : τοὺς καταδίκους δι' ἀδικήματα διαπρα-
χθέντα κατὰ τὴν Κατοχὴν καὶ μέχρι τῆς Συμφωνίας τῆς Βάρκι-

ζας καὶ τοὺς καταδίκους δι' ἀδικήματα διαπραχθέντα κατὰ τὴν διάρκειαν καὶ μέχρι λήξεως τῆς ἀνταρσίας. Εἰς τοὺς πρώτους δὲν παρεσχέθη οὐδὲ κἂν τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἀναθεωρήσεως.

Οἱ πλείστοι τῆς πρώτης κατηγορίας εὐρίσκονται εἰς τὰς φυλακὰς ἐπὶ ὀλόκληρον δεκαετίαν, ἐκτίσαντες οὕτω ἥδη βαρεῖαν ποινὴν. Ἀλλὰ καὶ τῆς δευτέρας κατηγορίας οἱ κατάδικοι εὐρίσκονται εἰς τὰς φυλακὰς ἐπὶ ἕξ ἢ καὶ ἑπτὰ ἔτη.

Μέχρι σήμερον πολλοὶ ἀπελύθησαν βάσει τῶν μέτρων εἰρηνεύσεως. Τὰ μέτρα ταῦτα, περιορισμένα ἐκ τῆς φύσεώς των, ἀναφέροντο κατὰ τὸ πλεῖστον ἀτομικῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν.

Εἶναι σήμερον ἡ στιγμή ν' ἀντιμετωπισθῇ τὸ σύνολον τῶν περιπτώσεων διὰ γενικῶν μέτρων.

Ἡ θέσις τῆς Φ.Δ.Ε. ἐν προκειμένῳ εἶναι ἡ ἀκόλουθος :

α) Τὰ λαμβανόμενα εἰς θέμα ὡς τὸ ἐκ τῆς ἀμνηστεύσεως τοῦ παρελθόντος μέτρα πρέπει νὰ μὴ φέρουν τὸν χαρακτήρα κομματικῆς δημαγωγίας, ἀλλὰ νὰ ἐπιβληθοῦν εἰς τὴν συνείδησιν ὁλοκλήρου τοῦ Ἑθνους.

β) Ἡ πάροδος τοῦ χρόνου συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς ἀμνηστεύσεως.

γ) Ἡ γενικὴ κατάστασις συντείνει εἰς τὸν μετριασμόν παντὸς εἶδους ἀνησυχίας.

Κατὰ ταῦτα ἡ Φ.Δ.Ε. θὰ μελετήσῃ τὸν ὀρθότερον τρόπον ἀμνηστεύσεως. Ἦδη ὅμως διατυπώνει ὡς ἀμεσον αἴτημα καὶ ὡς γενικὸν μέτρον ποὺ θὰ λάβῃ ὡς Κυβέρνησις τὴν γενικὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτίσεως τοῦ ὑπολοίπου τῆς ποινῆς δι' ἅπαντα τὰ ἐν λόγῳ ἀδικήματα διὰ νόμον, ἄνευ τῆς διατυπώσεως «δηλώσεως μετανοίας» ἢ ἄλλης.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον οἱ φυλακισόμενοι δὲν θὰ ἡμποροῦν νὰ παραβοῦν ἐκ νέου τὸν Ποινικὸν Νόμον, διότι τοῦτο θὰ εἶχε σοβαρὰς δι' αὐτοὺς συνεπείας.

Εἶναι αὐτονόητον ὅτι οὐδὲν μέτρον ἀμνηστεύσεως θὰ περιλάβῃ τὴν ἐκτὸς τῶν ἐλληνικῶν συνόρων ἡγεσίαν καὶ στελέχουσιν τοῦ Κ.Κ.Ε.

9ον. Ἡ ἐκτόπισις

Ἐξυπονοεῖται ὅτι εἰς τὸ αὐτὸ μέτρον ἀπολύσεως ὑπάγονται καὶ ὅσοι διατελοῦν ἐν ἐκτοπίσει βάσει νόμου ψηφισθέντος διὰ νὰ ἰσχύσῃ «διαρκούσης τῆς ἀνταρσίας». Πλείστοι ἐξ αὐτῶν δὲν εἶχον κἂν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀναμιχθοῦν εἰς τὴν ἀνταρσίαν, ἡ δὲ ἐκτόπισις των ἀνανεοῦται δίχως κἂν νὰ ἐπανεέλθουν ἐπ' ὀλίγον ἐκ τῆς ἐξορίας.

Πέραν τούτου, ὁ θεσμὸς τῆς ἐκτοπίσεως ὡς διοικητικὸν μέτρον, δικαιολογημένου εἰς στιγμὰς ἀνωμαλίας, δὲν συμβιβάζεται μὲ τὴν ἔννοιαν τῆς Δημοκρατίας εἰς περίοδον ὁμαλότητος καὶ πρέπει νὰ καταργηθῇ.

10ον. Πιστοποιητικά Φρονημάτων

Εἰς τὴν κοινὴν συνείδησιν ἔχουν ἐκπέσει ὁριστικῶς τὰ λεγόμενα πιστοποιητικὰ κοινωνικῶν ἢ ἐθνικῶν φρονημάτων. Ζητοῦνται προκειμένου περὶ οἰασδήποτε ὑπηρεσίας ἢ ἐργασίας, ἐκδίδονται κατὰ τρόπον μεροληπτικὸν μέχρι παραφροσύνης, καὶ προϋποθέτουν τὰς πειστικὰς καὶ ἀχρήστους «δηλώσεις ἀποκηρύξεως». Μετεβλήθησαν οὕτω εἰς ὄργανα διώξεως παντὸς ἀντιπάλου καὶ προσβάλλουν κατὰ τρόπον ἐθνικῶς ἐπικίνδυνον τὸ πρὸς ἐργασίαν δικαίωμα. Κατέστη ἐπιβλημένον νὰ καταργηθοῦν. Ἀλλὰ καὶ περαιτέρω πρέπει ν' ἀπαγορευθῇ ἡ χορήγησις τοιοῦτου πιστοποιητικοῦ, ἔστω καὶ ἂν ζητηθῇ, εἴτε ὑπὸ ἐργοδότου εἴτε ὑπὸ ἐνδιαφερομένου.

Ἡ Πολιτεία ἔχει βεβαίως δικαίωμα καὶ καθήκον νὰ προστατεύσῃ τὸ Ἔθνος καὶ τὴν Δημοκρατίαν ἀπὸ τὴν διείσδυσιν εἰς τὸν κρατικὸν μηχανισμόν ἢ ἄλλας θέσεις σχετιζομένας μετὰ τὴν Ἐθνικὴν Ἀσφάλειαν στοιχείων ποῦ ἐπιδιώκουν τὴν βιαίαν ἀνατροπὴν τῶν θεσμῶν ἢ τὴν βλάβην τῶν συμφερόντων τοῦ Ἔθνους. Ἀλλ' ὀφείλει :

α) Νὰ προβῇ εἰς στενὸν καὶ συγκεκριμένον προσδιορισμὸν τῆς ἐννοίας τοῦ ἀναιρεπτικοῦ στοιχείου.

β) Νὰ συγκεντρώσῃ κατὰ τρόπον ὑπεύθυνον τὰς σχετικὰς πληροφορίας καὶ

γ) Τὰς πληροφορίας αὐτὰς νὰ θέτῃ ὑπ' ὄψει τοῦ ἐνδιαφερομένου πρὸς ἔλεγχον καὶ ἀπόκρουσιν. Μόνον ἔτσι θὰ παύσῃ ὁ πολίτης νὰ εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν τῆς αὐθαιρέτου κρίσεως οἰουδήποτε κατωτέρου ὁργάνου.

11ον. Νόμιμον Κ.Κ.Ε.

Τὴν πολιτικὴν ἀτμόσφαιραν τοῦ τόπου καὶ τὴν ἐν γένει εὐθυνθὺν λειτουργίαν τοῦ κοινοβουλευτικοῦ πολιτεύματος νοθεύει ἡ ἐκτὸς νόμου διατήρησις τοῦ Κ.Κ.Ε.

Τοῦτο ἐτέθη ἐκτὸς νόμου, διότι σύμφωνα μετὰ τὸν Α.Ν. 509, ὁργάνωσε τὴν ἀνταρσίαν καὶ ὄχι διὰ λόγους γενικοὺς, ἀναφερομένους εἰς τὸ δόγμα τοῦ κομμουνισμοῦ. Εἰς τὰς πλείστας δημοκρατικὰς Χώρας λειτουργεῖ νομίμως τὸ Κ.Κ. Σήμερον ἐν Ἑλλάδι ἡ διατήρησις τοῦ Κ.Κ.Ε. ἐκτὸς νόμου χρησιμεύει εἰς μὲν τὸ Κ.Κ. διὰ νὰ «καμουφλάρηται» καλύτερα, εἰς δὲ τὴν Δεξιὰν διὰ νὰ καθιστᾷ ὑποπτον κάθε ἀντίπαλόν της.

Ἡ Φιλελευθέρη Δημοκρατικὴ Ἐνωσις, ἡ ὁποία δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ ἐπωφεληθῇ συγχύσεων οὔτε νὰ ζημιώνεται ἐξ αὐτῶν, οὐδὲ ὅμως νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸ Κ.Κ.Ε. νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς παρανομίας του διὰ νὰ ἐκτείνῃ, ὑπὸ λεοντίν, τὴν ἐπικροίην του, τάσσεται ὑπὲρ τῆς ἐπανόδου τοῦ Κ.Κ.Ε. εἰς τὴν νομιμότητα.

Τοῦτο βεβαίως δὲν συνεπάγεται ὅτι, πέραν τῆς ἐντὸς τῶν

δρῶν τοῦ νόμου κομματικῆς ἐνεργείας, πρέπει νὰ γίνῃ ἀνεκτὴ οἰαδήποτε δρᾶσις τοῦ ἐναντίον τῶν νόμων τοῦ Κράτους.

12ον. Προστασία τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Δημοκρατίας

Πάντα τὰ μέτρα ποὺ ἐξαγγέλλει ἡ Φιλελευθέρη Δημοκρατικὴ Ἐνωσις ἀποβλέπουν εἰς πραγματοποίησιν τοῦ σκοποῦ τῆς νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν πλήρη λειτουργίαν τῶν δημοκρατικῶν θεσμῶν καὶ ὅλας τὰς συνταγματικὰς ἐγγυήσεις τῆς προσωπικῆς ἀσφαλείας τῶν πολιτῶν. Ἀποβλέπει νὰ δώσῃ οὕτω εἰς τὸν καθένα τὴν εὐκαιρίαν νὰ ζήσῃ ὡς ἐλεύθερος καὶ νομοταγὴς πολίτης.

Τοῦτο δὲν σημαίνει καθόλου ὅτι ἡ Φ.Δ.Ε. ἔχει μειωμένον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Δημοκρατίας κατὰ πάσης παρανόμου ἐπιβολῆς. Πιστεύει ὅμως

α) ὅτι ἀποτελεῖ ἐνίσχυσιν οἰονδήποτε ἐχθροῦ τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Δημοκρατίας ἡ ἀνθαίρετος διώξις τῶν πολιτῶν ὑπὸ οἰονδήποτε πρόσχημα.

β) ὅτι πᾶσα διώξις πολίτου πρέπει νὰ στηρίζεται εἰς συγκεκριμένην διάταξιν νόμου, τιμωροῦντος ὅχι ἰδέας ἢ γνώμας ἢ φρονήματα, ἀλλὰ παρανόμους ἐνεργείας.

γ) ὅτι εἰς πάντα πολίτην πρέπει νὰ παρέχωνται αἱ ἐγγυήσεις ποὺ προβλέπει τὸ Σύνταγμα προκειμένου περὶ κατηγορίας δι' οἰονδήποτε ἔγκλημα, καὶ διὰ τὴν κρίσιν τῆς τακτικῆς Δικαιοσύνης.

Τὸ παρελθὸν ἀπέδειξε ὅτι πάντοτε ὁσάκις αἱ ἐγγυήσεις αὐταὶ δὲν ὑφίστανται καὶ εἰδικῶς ἡ ἐγγυήσις τῆς τακτικῆς Δικαιοσύνης ἀναστέλλεται ἡ ἀδικία εἶναι εὐκολος καὶ ἀποτελεῖ τὸν καλύτερον στρατολόγον τῆς ἀνατροπῆς. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἡ Φ.Δ.Ε. ἀντιτίθεται πρὸς τὴν διατήρησιν τῆς ἀρμοδιότητος τῶν Στρατοδικείων ἐπὶ παντὸς ἀδικήματος μὴ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ἰσχύοντος Κοινοῦ Στρατιωτικοῦ Ποινικοῦ Κώδικος.

Ἡ ἀντίθεσις τῆς Φ.Δ.Ε., ἡ ὁποία πιστεύει ἀνενδότως εἰς τοὺς δημοκρατικοὺς θεσμούς, πρὸς πάντα ἐπιχειροῦντα νὰ ἐπιβάλλῃ διὰ τῆς βίας τὸ καθεστὼς τῆς προτιμήσεώς του, δὲν ἀφορᾷ μόνον τὰς ἀνατρεπτικὰς ἐνεργείας τοῦ κομμουνισμοῦ ἀλλὰ καὶ παντὸς ὁποῖος, ὑπὸ οἰανδήποτε ἰδεολογικὴν σημαίαν, ἤθελεν ἐπιχειρήσει νὰ ἐπιβάλλῃ δικτατορικὸν καθεστὼς.

Διὰ τὴν προφύλαξιν τῆς πολιτείας ἐναντι ὧν ἀρκεῖ ὁ ἰσχύων ποινικὸς νόμος. Ταυτοχρόνως ὅμως μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν μέτρων ἀποκαταστάσεως τῆς Δημοκρατίας καὶ ἀμνηστεύσεως ἡ Φ.Δ.Ε. θὰ μελετήσῃ ἐὰν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐνισχυθῶν καὶ περαιτέρω αἱ ποινικαὶ διατάξεις ποὺ ἀποσκοποῦν εἰς προστασίαν τῆς ἐθνικῆς καὶ πολιτικῆς ἐλευθερίας τῶν Ἑλλήνων.

Πάντως ἡ Φ.Δ.Ε. πιστεύει ὅτι οἱ ἰσχυρότεροι φύλακες τῆς ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς ἀσφαλείας εἶναι ἡ ἀπόρροια λειτουργία τῶν ἐλευθέρων θεσμῶν καὶ ἡ ὑγιὲς οἰκονομικὴ καὶ κοινωνικὴ πολιτικὴ ποὺ ἐξασφαλίζει τὴν εὐημερίαν τοῦ ἐργαζομένου Λαοῦ.

Γ'. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Βασικός σκοπός της Φιλελευθέρως Δημοκρατικής Ένωσεως είναι η «θεμελίωσις της οικονομικής και κοινωνικής δημοκρατίας» εις τὴν χώραν. Καὶ βαθεῖα πίστις πρὸς τὴν ἐμπνέει εἶναι ὅτι οἱ Ἕλληνες, ἐὰν ἐργασθῶν συστηματικὰ βάσει ἑνὸς ρεαλιστικοῦ προγράμματος, μποροῦν νὰ ζήσουν εὐτυχισμένοι εἰς τὴν πατρίδα τους. Ἐπομένως πρέπει πρὸ παντὸς νὰ καθορισθῇ ἡ ἄποψις τῆς Φ.Δ.Ε. ἐπὶ τοῦ ρόλου τοῦ Κράτους εἰς τὴν οὐθιμισιν τῶν οικονομικῶν καὶ κοινωνικῶν σχέσεων καὶ τῆς ἐν γένει ὁργανώσεως καὶ ἀναπτύξεως τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας.

α) Τὸ Οἰκονομικὸν Σχέδιον

Ἡ Φιλελευθέρη Δημοκρατικὴ Ἐνωσις πιστεύει ὅτι, διὰ νὰ ἐπιτευχθῶν οἱ οικονομικοὶ σκοποὶ της (αὔξησις τῆς παραγωγῆς — δημιουργικὴ ἐργασία καὶ εἰσόδημα δι' ὅλους—ἀνερχόμενον βιοτικὸν ἐπίπεδον—κοινωνικαὶ ἀσφαλίσεις), εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑποταγῶν ὅλα τὰ ἰδιωτικὰ συμφέροντα εἰς τὸ συμφέρον τοῦ συνόλου.

Ἡ οἰκονομικὴ προσπάθεια τοῦ Ἑθνους ἀποτελεῖ ἐνιαῖον σύνολον πρὸς τὸ νὰ καθορίζεται καὶ νὰ διέπεται ἀπὸ τὸ Οἰκονομικὸν Σχέδιον. Τοῦτο θὰ χαράσση γενικοὺς σκοποὺς καὶ συγκεκριμένα κατὰ χρονικὰ διαστήματα προγράμματα. Διὰ τὸν καταρτισμὸν καὶ τὴν παρακολούθησιν τῆς ἐκτελέσεως τοῦ Σχεδίου καὶ τῶν Προγραμμάτων εἶναι ἀπαραίτητος ὁ σχηματισμὸς καταλλήλων ἐπιτελικῶν ὁργανῶν.

Ὀλόκληρος ἡ παραγωγικὴ προσπάθεια τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας ἀναπτύσσεται ἐντὸς τῶν πλαισίων καὶ τῶν σκοπῶν τοῦ Οἰκονομικοῦ Σχεδίου, βάσει τοῦ ὁποίου τὸ Κράτος θὰ ἐλέγχῃ τὸ σύνολον τῆς οἰκονομίας. Ἡ θεμελιώδης αὐτὴ ἀντίληψις δὲν ἔχει τίποτε τὸ κοινὸν μὲ τὰς μορφὰς «κρατικοῦ παρεμβατισμοῦ» πρὸς ἃς ἐγνώρισαν καὶ ἀντιπαθοῦν οἱ Ἕλληνες. Εἶναι ἀντίθετος πρὸς τὸ ὅλον πνεῦμα τῆς συνήθους «προστασίας» συνισταμένης εἰς ἐνίσχυσιν ὀλίγων εἰς βάρος τοῦ συνόλου. Αἱ αὐτῆς τὰ κέρδη ἀνήκουσιν εἰς τὰ άτομα, αἱ δὲ ζημίαι «ἐθνικοποιοῦνται».

Ἡ ἐκ μέρους τοῦ Κράτους διεύθυνσις τῆς οἰκονομίας ὅπως τὴν ἀντιλαμβάνεται ἡ Φ.Δ.Ε. στηριζομένη εἰς ὑγιὰ οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν κατεύθυνσιν τῶν φορέων τῆς κρατικῆς ἐξουσίας, ἀποβαίνει οὐσιώδους παράγων ἀναδημιουργίας τῆς χώρας, διότι ἐπιτρατεῖ τοὺς πάντας εἰς ὄφελος τοῦ συνόλου.

β) Ὁ Ἀνθρώπινος παράγων

Εἰς μίαν τέτοιαν ἐθνικὴν προσπάθειαν, ἡ ὁποία στηρίζεται ὄχι εἰς τυφλοὺς «νόμους», ἀλλὰ εἰς συνειδητὴν ἐνέργειαν, τεράστιον ρόλον παίζει ὁ ἀνθρώπινος παράγων. Διὰ τὴν ἐπιτυχίαν της εἶναι ἀπαραίτητη ἡ κινητοποίησις, ὁ ἐνθουσιασμός, ἡ ἐκου-

σία συνεργασία όλοκλήρου τοῦ πληθυσμοῦ. Ἀπὸ τοῦ πρώτου μέχρι τοῦ τελευταίου πολίτου πρέπει ὅλοι νὰ ἔχουν τὴν πεποίθησιν ὅτι συμβάλλουν εἰς ἔργον ποὺ σώζει τὴν Χώραν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς ἰδίους καὶ τὰς οἰκογενεῖας τῶν.

Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς πρέπει νὰ κατανικηθῇ ἡ δικαία δυσπιστία τῶν ἐργαζομένων τάξεων πρὸς πᾶσαν πρωτοβουλίαν ἢ διακήρυξιν τοῦ Κράτους. Ἀληθῶς, κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, δὲν ἔπαυσε νὰ γίνεται ἐξακολουθητικὸς λόγος περὶ «θυσίων» ὧλων ὑπὲρ τοῦ συνόλου. Τοῦτο μεταφράζεται εἰς καθήλωσιν ἢ μείωσιν τῶν μικρῶν εἰσοδημάτων καὶ καταναλωτικὸν ὄργιον τῶν πλουσίων. Ἡ ἐμπιστοσύνη καὶ ἡ συνεργασία τῶν ἐργαζομένων Ἑλλήνων δὲν θὰ ἐπιτευχθῇ ἂν μία συνεπὴς φορολογικὴ καὶ κοινωνικὴ πολιτικὴ δὲν ἀποδείξῃ εἰς τὸν καθένα ὅτι τὸ Κράτος ἔπαυσε νὰ κυριαρχεῖται ἀπὸ τὰ μεγάλα συμφέροντα καὶ ὅτι τὸ Οἰκονομικόν του Σχέδιον ἀποβλέπει εἰς τὴν εἰημερίαν τοῦ Λαοῦ.

γ) Ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία καὶ ἐθνικοποιήσεις

Ἡ ἐκτεθεῖσα ἀντίληψις τῆς ὁργανώσεως τῆς οἰκονομίας δὲν ἐπιβάλλει τὴν ἀνάληψιν ὑπὸ τοῦ Κράτους τῆς ἰδιοκτησίας ὧλων τῶν μέσων παραγωγῆς. Ἀντιθέτως, ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ Σχεδίου, πρέπει νὰ ἐνθαρρυνθῇ ἡ ἀνάπτυξις τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας καὶ ἡ τοποθέτησις τῆς ἰδιωτικῆς ἀποταμιεύσεως εἰς παραγωγικὰς ἐπενδύσεις.

Ἀνήκει τιμὴ εἰς ὅσους δὲν μετέχουν τῆς λιποταξίας τοῦ μεγάλου κεφαλαίου ἀπὸ τὴν μάχην τῆς Ἀνασυγκροτήσεως τῆς χώρας. Καὶ ὀφείλεται ἐνίσχυσις εἰς πάντα ὅστις ἐπιθυμεῖ νὰ καταστήτῃ χρήσιμος εἰς τὸ Ἔθνος συντείνων εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς παραγωγῆς του, εἴτε εἰς τὸν γεωργικόν, εἴτε εἰς τὸν βιομηχανικόν τομέα, εἴτε εἰς τὸν τομέα τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας. Εἶναι αὐτονόητον ὅτι ἡ ἐνίσχυσις αὐτὴ ὀφείλεται ἐφ' ὅσον θὰ πρόκειται περὶ ἀληθῶς χρησίμου ἐργασίας, περιοριζομένης εἰς λογικὸν κέρδος, ἐν πλήρει σεβασμῷ τῶν ἐργατικῶν καὶ φορολογικῶν νόμων.

Παραλλήλως ἡ Φιλελευθέρα Δημοκρατικὴ Ἔννοια, φροντίζουσα πρωτίστως νὰ δημιουργήσῃ τὰ κατ'ἀλληλα πρὸς τοῦτο ὄργανα, θὰ προβῇ κατὰ στάδια εἰς ἐθνικοποιήσιν ἐκείνων μόνον τῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀπαραίτητον καὶ οἰκονομικῶς συμφέρον νὰ περιέλθουν εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ συνόλου, εἴτε ὑπὸ μορφήν δημοσίας εἴτε ὑπὸ μορφήν δημοτικῆς ἢ συνεταιριστικῆς ἐπιχειρήσεως. Τοῦτο οὐδόλως σημαίνει ὅτι ἡ Φ.Δ.Ε. θὰ ἐπιδιώξῃ τὴν μεταβολὴν οἰασθόποτε οἰκονομικῆς ἐπιχειρήσεως εἰς κρατικὴν ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ τὴν δημιουργίαν ὁργανισμῶν οἱ ὁποῖοι θὰ τελοῦν ὑπὸ τὸν ἀπόλυτον ἔλεγχον τοῦ Κράτους πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου.

Τοιαῦτα εἶναι :

α) Βασικαὶ ἐπιχειρήσεις ποὺ πρέπει νὰ δημιουργηθοῦν διὰ

τὴν περαιτέρω ἀξιοποίησιν τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν τῆς Χώρας.

β) Ἐπιχειρήσεις τῶν ὁποίων ἐνδείκνυται ἡ ἐθνικοποίησις λόγῳ τῆς κοινωνικῆς τῶν σημασίας.

γ) Μοχλοὶ τῆς οἰκονομίας ὡς ἡ πίστις ἢ ὠρισμένοι κλάδοι τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου.

Εἰς τὴν διοίκησιν τῆς μεγάλης παραγωγῆς πρέπει νὰ ἐκφράζεται ἡ ἐργατοῦπαλληλικὴ τάξις δι' ἀντιπροσώπων της.

Ἡ Φ.Δ.Ε. πιστεύει ὅτι πᾶσα ἄλλη μικρὰ ἢ μεσαία ἢ καὶ μεγάλη ἐπιχείρησις καθὼς καὶ ἡ ἀγροτικὴ ἰδιοκτησία, ἡ βιοτεχνία κλπ. ὀφείλει νὰ μείνῃ ἀδιαταράκτως εἰς χεῖρας τῶν ἰδιωτῶν.

δ) Βιωσιμότης τῆς Ἑλλάδος

Αἱ ἀνωτέρω μεταβολαὶ ἐπιβάλλονται ταυτοχρόνως μετὰ τὴν ριζικὴν ἀλλαγὴν εἰς τὸν ὅλον τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι καὶ τὴν ὅλην μέθοδον ἐνεργείας ποὺ ἠκολουθήθησαν μέχρι σήμερον, ἀποτελέσμα τῶν ὁποίων ὑπῆρξε ὅτι τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον τοῦ Ἑλλήνος εἶναι τὸ χαμηλότερον τῆς Εὐρώπης, παρὰ τὰς ἐπιτεταθείσας προόδους.

Ἡ Φιλελευθέρᾳ Δημοκρατικῇ Ἐνώσει πιστεύει ἀπολύτως εἰς τὴν βιωσιμότητα τῆς Ἑλλάδος. Οἱ πόροι τῆς Χώρας (ὀρυκτὰ καὶ μεταλλεύματα, τουριστικαὶ δυνατότητες, παραγωγικότης ἐδάφους διὰ τῆς πραγματοποιήσεως ἀρδεύσεων καὶ ἐγγειοβελτικῶν ἔργων, δυνατότητες βιομηχανικῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν γεωργικῶν προϊόντων κλπ.), καταλλήλως ἀξιοποιούμενοι, εἶναι ἐπαρκεῖς διὰ νὰ ἐξασφαλίσουν ἐργασίαν καὶ εἰσόδημα εἰς ὅλους καθὼς καὶ ἰσοῦγιον πληρωμῶν, δηλαδὴ διὰ νὰ τεθοῦν αἱ βάσεις τῆς παρείας πρὸς οἰκονομικὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς χώρας.

Ἄν οἱ πόροι αὗτοὶ δὲν ἔχουν ἐπαρκῶς ἀξιοποιηθῇ, τοῦτο ὀφείλεται ὅχι μόνον εἰς τὰς ἐθνικὰς περιπετείας ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ γεγονός ὅτι ἔλλειψε ἡ ἐμπιστοσύνη πρὸς τὸ οἰκονομικὸν μέλλον τῆς χώρας. Καὶ ἐπρωτιμῆθησαν αἱ ἐφήμεροι καὶ ἀμέσως ἀποδοτιζαὶ τοποθετήσεις ἀπὸ τὰς μακροπροθέσμους καὶ ἀληθῶς παραγωγικάς. Ἐν τούτοις, μετὰ τὰς μεταβολὰς ποὺ προτείνει ἡ Φ.Δ.Ε. εἶνε δυνατόν νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις τῆς Ἑλλάδος.

Η ΘΕΜΕΛΙΩΣΙΣ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΟΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ - ΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

1) ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Βασικὸν καθῆκον τῆς Φ.Δ.Ε. θὰ ἀποτελέσῃ ἡ πραγματοποίησις τῶν ἐπιβαλλομένων ἐπενδύσεων εἰς τὴν γεωργίαν, βιομηχανίαν καὶ τουρισμόν. Τοῦτο σημαίνει κατὰ πρῶτον λόγον τὴν ἐπίμονον ἐπιδίωξιν ἐξασφαλίσεως τῶν ἀναγκαιούντων διὰ τὸν σκοπὸν τούτων πόρων. Τοιοῦτοι προερχόμενοι ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ εἶναι :

α) Ἡ ἰδιωτικὴ ἀποταμίευσις

Ἡ χώρα διαθέτει σημαντικὰς ἱκανότητας ἀποταμιεύσεως. Μολονότι δὲν πρέπει νὰ ὑποτιμηθῇ τὸ μέγεθος τῆς μέχρι σήμερον πραγματοποιηθείσης ἐπενδύσεως, ὀφείλει ἐν τούτοις νὰ διαπιστωθῇ ὅτι ἡ ἰδιωτικὴ ἀποταμίευσις εἴτε χάνεται πλήρως δι' ἐξαγωγῆς κεφαλαίων εἰς τὸ ἐξωτερικόν, εἴτε ἐξουδετερώνεται μὲ τὴν στεῖραν ἀποθησαύρισιν χρυσῶν λιγῶν, ἢ κατευθύνεται πρὸς ἀντιπαραγωγικὰς ἐπενδύσεις, ὥς ἡ κατασκευὴ πολυτελῶν πολυκατοικιῶν.

Σημειωτέον ὅτι καὶ τὸ μέγεθος τῆς ἀποταμιεύσεως μειοῦται διὰ τῆς προκλητικῆς σπατάλης εἰς καταναλωτικὰ ἀγαθὰ ἐκ μέρους ὀρισμένων τάξεων.

Ἡ ἰδιωτικὴ ἀποταμίευσις πρέπει νὰ κινητοποιηθῇ διὰ σειρᾶς θαρραλέων μέτρων ὥς π.χ. ἡ μεταρρύθμισις τοῦ νόμου περὶ Ἀνωνύμων Ἑταιριῶν, οὕτως ὥστε ἡ μετοχὴ νὰ καταστῇ ὄργανον συγκεντρώσεως τῆς ἀποταμιεύσεως, ἢ καὶ ἡ ἀναγνώρισις τῆς ρήτρας χρυσοῦ προκειμένου περὶ παραγωγικῶν τοποθετήσεων. Ἐκ τῆς κινητοποιήσεως αὐτῆς θὰ ἐπιτευχθῇ καὶ ἡ μείωσις τοῦ ἐξωτραπέζιτου τόκου.

β) Οἱ κοινωνικοὶ πόροι

Εἰς χώρας μικροῦ κατὰ κεφαλὴν εἰσοδήματος τὸ μέγιστον μέρος τῆς ἐθνικῆς ἀποταμιεύσεως δέον ν' ἀναμένεται οὐχὶ ἐκ τοῦ ἰδιωτικοῦ τομέως, ἀλλὰ ἐκ τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῶν ὁργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως. Ἡ χρησιμοποίησις εἰς παραγωγικὰς ἐπενδύσεις μεγάλου μέρους τῶν προσόδων τῶν ὁργανισμῶν τούτων, δηλαδὴ τοῦ πέραν τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὰς ἀμέσους ἀνάγκας τῶν ποσοῦ, θὰ συντελέσῃ μεγάλως εἰς τὴν λύσιν τοῦ βασικοῦ ἐλληνικοῦ προβλήματος. Ταυτοχρόνως θὰ διαφυλάξῃ τὰ κεφάλαιά των ἀπὸ τοὺς κινδύνους οἱ ὅποιοι συχνὰ κατὰ τὸ παρελθὸν ὠδήγησαν εἰς τὴν ἐξανέμισίν των.

γ) Προϋπολογισμὸς

Σήμερον τὸ ἥμισυ τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ διατίθεται εἰς στοιχειώδεις κρατικὰς ἀνάγκας, τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ εἰς τὴν διασφάλισιν τῆς ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς ἀμύνης τῆς χώρας. Ἐκ τῆς μειώσεως τῶν τελευταίων τούτων δαπανῶν δύναται νὰ ἐξοικονομηθῇ ἱκανὸν κεφάλαιον δι' ἐπενδύσεις. Ἐπίσης δύναται τοιαῦτα κεφάλαια νὰ ἐξασφαλισθοῦν ἐκ τῆς καταλλήλου φορολογίας τῶν μεγάλων εἰσοδημάτων τὰ ὅποια μένουں οὐσιαστικῶς ἀφορολόγητα, ὅπως ἐκτίθεται εἰς τὸ περὶ φορολογικῆς πολιτικῆς κεφάλαιον.

δ) Στρατιωτικαὶ δαπάναι

Ἐὰν ἐξ ὅλων τῶν πηγῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ σημαντικὴ συμβολὴ εἰς τὴν ἐπίλυσιν τοῦ προβλήμα-

τὴν Φιλελευθέρῃ Δημοκρατικῇ Ἐνώσειν ὥς σχολὸν ὄχι μόνον τὴν ἀνάπτυξιν τῆς παραγωγῆς καὶ τὴν γενικὴν βελτίωσιν τῶν ὄρων διαβιώσεως τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Χώρας ἀλλὰ κυρίως, τὴν πραγματοποίησιν τῆς οἰκονομικῆς καὶ Κοινωνικῆς Δημοκρατίας μὲ τὴν συνεχῶς πληρεστέραν ἱκανοποίησιν τῶν κοινωνικῶν αἰτημάτων τῶν ἐργαζομένων Ἑλλήνων.

Αὐτὰ εἶναι εἰς γενικὰς γραμμὰς τὰ ἀκόλουθα :

1) Τὸ δικαίωμα πρὸς ἐργασίαν καὶ τὸ δικαίωμα πρὸς οἰκονομικὴν προστασίαν τῶν ἀνέργων.

2) Τὸ δικαίωμα πρὸς δικαίαν ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας. Καθημερινῶς οἱ μισθωτοὶ-ἐργάται ἢ ὑπάλληλοι, ἰδιωτικοὶ ἢ δημόσιοι—ἀκούουν τὸ μάθημα ὅτι ἡ αὔξησις τῶν μισθῶν, μὲ τὰς «πληθωριστικὰς πιέσεις» ποὺ προκαλεῖ, ἐπιφέρει ὑψώσιν τῶν τιμῶν καὶ ὅτι ἐπομένως πρέπει οἱ μισθωτοὶ νὰ στέργουν εἰς ἀκηρσίαν τῶν μισθῶν, διότι αὐτὸς εἶναι ὁ μόνος τρόπος διὰ νὰ βελτιωθῇ κάποτε τὸ βιωτικόν τῶν ἐπίπεδον.

Ἄλλ' οἱ μισθωτοὶ βλέπουν ἐκάστοτε τὰς τιμὰς ἀνερχομένας καὶ τοὺς μισθοὺς τῶν καθηλωμένων. Ὁ «φαῦλος κύκλος τιμῶν —μισθῶν», εἰς τὰ ὅρια τῶν Ἑλλήνων ἐργαζομένων, ὁμοιάζει πρὸς μῦθον ἱφευρεθέντα διὰ νὰ τοὺς παραπλανῇ.

Οἱ ἐργαζόμενοι δικαίως ἀξιοῦν : α) τὸν καθορισμὸν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων μὲ κριτήριον τὰς λελογισμένας ἀνάγκας. Μόνον μὲ τὴν νόμιμον κατοχύρωσιν τοῦ κατωτέρου ὁρίου δύνανται νὰ εἶναι ὠφέλιμοι αἱ ἐλεύθεραι συλλογικαὶ συμβάσεις. β) Τὴν προσαύξησιν ἀναλόγως τῆς εἰδικεύσεως. γ) Τὴν παροχὴν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων καταβαλλομένων ὑπὸ τοῦ ΙΚΑ ἐκ πόρων προερχομένων ἀπὸ εἰσφορὰς τῶν ἐργοδοτῶν.

3) Τὸ δικαίωμα τῆς γυναικὸς νὰ εἶναι ἴση πρὸς τὸν ἄνδρα, ὅχι μόνον ὥς πρὸς τὰ πολιτικὰ δικαιώματα ἀλλὰ καὶ εἰς πᾶσαν ἐκδήλωσιν τῆς κοινωνικῆς ζωῆς. Ἰδιαιτέρως τὸ δικαίωμα νὰ ἔχῃ ἴσην ἀμοιβὴν δι' ἴσην ἐργασίαν.

4) Τὸ δικαίωμα δι' ὅλους τοὺς ἐργαζομένους, μισθωτοὺς ἢ ἐπαγγελματίας, εἰς τὴν ἀσφάλισιν κατὰ τῆς ἀσθενείας καὶ τοῦ γήρατος, τῆς ἀναπηρίας καὶ τοῦ θανάτου.

Ἡ βελτίωσις καὶ ἐπέκτασις τοῦ κρατοῦντος συστήματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἀποτελεῖ σχολὸν τῆς Φιλελευθέρης Δημοκρατικῆς Ἐνώσεως. Μόνον διὰ τῆς ἀριτίας ὁργανώσεως τοῦ συστήματος αὐτοῦ θὰ κατορθωθῇ καὶ ἡ ἐνοποίησις τῶν ἀσφαλίσεων διότι μόνος δικαιολογητικὸς λόγος τῆς υπάρξεως ποικίλων ἰδιαιτέρων ταμείων εἶναι ἡ ἀτέλεια τοῦ βασικοῦ συστήματος. Οὕτω θὰ καταστήθῃ δυνατὴ ἡ κατάργησις τῶν μὴ αὐτοδυνάμων οἰκονομικῶς Ταμείων καὶ τῶν ὑπὲρ τρίτων φόρων.

5) Πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ δικαιώματος εἰς περιθάλπιν ἐπιβάλλεται ἡ κατὰ τὸ δυνατόν ἐνοποίησις τῶν Ὑγειονομικῶν καὶ Ὑπηρεσιῶν καὶ ἀπαραιτήτως ὁ οὐσιαστικὸς συντονισμὸς τῶν

παντός είδους ύγειονομικών και νοσηλευτικών ύπηρεσιών, καταστημάτων και ίδρυμάτων προς τόν σκοπόν επιστημονικωτέρας και άποδοτικωτέρας αναδιοργανώσεως των καθώς και περιορισμού της σημερινής σπατάλης.

6) Τό δικαίωμα εις στέγην στοιχειωδώς ίκανοποιούσαν τας ανθρώπινους ανάγκας, ύγείας, οικογενειακής θαλπωρής και πολιτισμού.

Η ΦΔΕ ύπόσχεται νά ολοκληρώση την στέγασιν των σεισμοπλήκτων, καθώς και νά λάβη πάν μέτρον κατάλληλον προς αποκατάστασιν των. Επίσης θά διεξαγάγη αύστηρόν έλεγchon της μέχρι σήμερον διαχειρίσεως ώστε αί τυχόν ατασθαλίαι εις τόν τομέα τούτον νά παταχθούν αύστηρώς.

Ίδιαίτερος θά έπιδιωχθῇ ή ολοκλήρωσις της προσφυγικής στεγάσεως διά της ρεντοποιήσεως της προσφυγικής περιουσίας.

Επίσης θά ρυθμισθῇ διά νομοθετικού μέτρον τό ζήτημα των προσφυγικών χορών, διαγραφομένων των σχετικών όφειλών, ως τούτο έγινετο διά πών χορός όφειλόμενον πρό τοῦ 1944.

7) Τό δικαίωμα όλων των εργαζομένων νά διεκδικούν δι' ειρηνικού άγώνος, έντός των πλαισίων της Δημοκρατίας, την ίκανοποίησιν των οικονομικών και κοινωνικών των αίτημάτων.

Πρός τόν σκοπόν τούτον άνένδοτον άπόφασιν της Φιλελευθέρας Δημοκρατικής Ένώσεως άποτελεϊ ή αποκατάστασις και προστιασία των Συνδικαλιστικών Έλευθεριών καθώς και ή κατάργησις πάσης άναμιξεως τοῦ Κράτους ή τοῦ Κόμματος εις τά έλεύθερα Συνδικάτα Έργατών και εις τας Συνεταιριστικάς Όργανώσεις.

Τά Έργατικά Συνδικάτα, έξυγλαινόμενα και έλευθέρας έκφράζοντα την εργατικήν τάξιν, δέν θά καταστούν μόνον μέσον άγώνος των εργαζομένων αλλά και θά παίζουν ουσιώδη ρόλον εις τόν καταρτισμόν και την εκτέλεσιν τοῦ Οικονομικού Σχεδίου.

Η ανάπτυξις των Συνεταιρισμών παντός είδους, πιστωτικών, παραγωγικών ή καταναλωτικών, θ' άποτελέση βασικήν προϋπόθεσιν της μεταβολής εις την διάρθρωσιν της Έθνικής μας Οικονομίας.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ, Ο ΛΑΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΜΜΑ

Οί ίδρυται της Φιλελευθέρας Δημοκρατικής Ένώσεως πιστεύουν ότι έκφραστής της νέας ιστορικής στιγμής και φορέας της νέας Έθνικής Λαϊκής Πολιτικής δέν δύναται νά είναι παρά ένας πολιτικός οργανισμός, τοῦ όποιου ή μορφή και ή ουσία ν' ανταποκρίνωνται εις τας ανάγκας αύτης της πολιτικής.

Όπως ήλθε ή ώρα της Αναδημιουργίας, ήλθε και ή ώρα τοῦ δημοκρατικώς οργανωμένου Κόμματος. Ανήκει εις τό παρελθόν ή πολιτική της Δεξιώς. Ανήκουν εις τό παρελθόν τά προσωπικά κόμματα.

Διά νά ξεπεράσωμεν τό σημερινόν στάδιον πτώσεως και νά εισέλθωμεν εις περίοδον άνόδου χρειάζεται ή ενεργός και ένθουσιώδης συμβολή ολοκλήρου τοῦ Λαοῦ. Προς τούτο όμως οί

Ἑθνικοὶ καὶ Λαϊκοὶ σκοποὶ τῆς προτεινομένης πολιτικῆς πρέπει νὰ εἶναι φανεροί. Καὶ πρέπει νὰ δοθῇ ὁ τρόπος εἰς τὸν Λαὸν νὰ συνεργάζεται καὶ νὰ ἐλέγξῃ τὴν πολιτικὴν αὐτήν.

Ἡ Φ.Α.Ε. συγχροτηθεῖσα κατὰ τρόπον πλήρως δημοκρατικόν, παρέχει εἰς τὸν Λαὸν ἓνα ὄργανον πολιτικῆς δράσεως πού μεταβάλλει ἄρδην τὴν μέχρι σήμερον κατάστασιν. Τὸ πρόγραμμά της δὲν θὰ ἀποτελέσῃ «ὑπόσχεσιν» ἐνὸς ἢ ὀλίγων προσώπων μετ' ὅλην ἐγγυήσιν τὴν ἀξιοπιστίαν τῶν ὑποσχομένων. Θὰ εἶναι κτῆμα τῆς λαϊκῆς βάσεως τοῦ Κόμματος, ἡ ὁποία θὰ μετέχῃ ἐνεργῶς εἰς τὴν κοιματικὴν ζωὴν, θὰ ἐλέγξῃ τὴν διοίκησιν, θὰ εἶναι συνεργάτης καὶ ἐγγυητῆς τῆς ἐκτελέσεως τῶν προγραμμάτων.

ἩΛΘΕ Ἡ ὭΡΑ!

Τὸ σύνθημά μας εἶναι «ἦλθε ἡ ὥρα!»

Ἡλθε ἡ ὥρα νὰ ἀποστρέψουν ὅλοι τὸ πρόσωπον ἀπὸ τὰς μεγαλοστόμους καὶ ἀορίστους κοινοτυπίας τῶν δημαγωγῶν καὶ νὰ πεισθοῦν ὅτι βάσις τῆς Προόδου εἶναι—μετὰ σταθερὰν πυξίδα τὴν Οἰκονομικὴν καὶ Κοινωνικὴν Δημοκρατίαν πρὸς τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ βαδίσωμεν—ὁ ἐπιμελημένος, σοβαρὸς καταρτισμὸς ρεαλιστικοῦ προγράμματος, συμφώνου πρὸς τὰς δυνατότητας πού μᾶς παρέχει ἡ πραγματικότητα.

Ἡλθε ἡ ὥρα νὰ ἀποκτήσωμεν βαθεῖαν, πλήρη καὶ ἀδιᾶλ-
λακτον συνείδησιν ὅτι ἡ Ἑλλάς ἀποτελεῖ ἓνα Ἕθνος μετ' ἴδια συμφέροντα, ἰδανικὰ καὶ μοῖραν τὰ ὁποῖα ὑποστηρίζει ἔναντι παντὸς καὶ δὲν θυσιάζει εἰς οὐδέν. Ἕνα Ἕθνος μετ' ἴσην ἱστορίαν καὶ τὴν παράδοσιν τῆς Ἑλλάδος δὲν ἐπιτρέπεται νὰ διαφθεῖρῃ καὶ νὰ ἀποκτῇ τὸ ἥθος ἐπαίτου ἢ μισθοφόρου, ἀλλ' ὀφείλει νὰ διατηρήσῃ τὸ ὑψηλὸν φρόνημα τοῦ ἐργάτου πού θέλει νὰ κοπιᾷ διὰ νὰ εἶναι ἀνεξάρτητος, ἐλεύθερος καὶ ὑπερήφανος.

Ἡλθε ἡ ὥρα νὰ βαδίσωμεν πέραν τῶν διχασμῶν, τῶν παθῶν καὶ τῶν ἀνησυχιῶν τοῦ παρελθόντος, νὰ στρέψωμεν ὁλόκληρον τὴν προσοχήν μας πρὸς τὸ Μέλλον διὰ νὰ κατορθώσωμεν, μετὰ συνεχή καὶ σκληράν ἐργασίαν, νὰ δημιουργήσωμεν ἀνεκτὴν ζωὴν δι' ὅλους τοὺς Ἕλληνας.

Ἡλθε ἡ ὥρα νὰ νικήσωμεν τὸν μαρasmus καὶ νὰ βαδίσωμεν πρὸς τὴν ἀναγέννησιν.

Ἡλθε ἡ ὥρα νὰ συγκεντωθοῦν ὅλοι οἱ Ἕλληνες πού πο-
θοῦν τὴν Πρόοδον κατὰ ἀπὸ τὴν σημαίαν τῆς Φιλελευθέρως
Δημοκρατικῆς Ἐνώσεως διὰ νὰ δώσουν, ἐνωμένοι, τὴν τελικὴν μάχην ἐναντίον τῶν ὀλιγορχιῶν πού ἐκπροσωπεῖ ὁ Συναγεαγμένος. Καὶ νὰ δημιουργήσουν τὰς πολιτικὰς καὶ οἰκονομικὰς προϋποθέσεις διὰ μίαν Νέαν Ζωὴν. Ἡλθε ἡ ὥρα νὰ μωρέσουν οἱ Ἕλληνες νὰ ζήσουν εὐτυχισμένοι στὴν Ἑλλάδα.

Ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Ἰδρυτικῆς Συνελεύσεως
τῆς Φιλελευθέρως Δημοκρατικῆς Ἐνώσεως

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἰουνίου 1955